3MICT

Засідання двадцять п'яте, ранкове (Вівторок, 1 листопада 2016 року)

Виступи уповноважених представників	
депутатських фракцій і груп	4
Прийняття Постанови «Про порядок денний	
п'ятої сесії Верховної Ради України	
восьмого скликання»	20
Заява фракцій «Об'єднання «Самопоміч»	
і Радикальної партії Олега Ляшка	26
Внесення змін до Постанови Верховної Ради	
України «Про висновки та пропозиції до проекту	
Закону України про Державний бюджет України	
на 2017 рік»	27
Прийняття рішення про направлення на повторне	
перше читання проекту Закону «Про внесення	
змін до статті 19 Закону України	
«Про теплопостачання» щодо укладання	
довгострокових договорів на постачання	
теплової енергії»	32
тепловот сперт п//	32
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення	
змін до Закону України «Про питну воду та питне	
водопостачання» щодо удосконалення деяких	
положень»	40
Внесення змін до Закону України «Про альтернативні	
джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів	
до обладнання, яке використовує відновлювані	
джерела енергії	49
the state of the s	

Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін	
до деяких законів України у зв'язку з прийняттям	
Закону України «Про адміністративні послуги»	58
Внесення змін до статті 8 Закону України	
«Про альтернативні види палива»	64
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення друкован засобів масової інформації Міністерством оборони України та військово-цивільними адміністраціями	ИХ
на час проведення антитерористичної операції»	66
Внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо удосконалення процедури	
застосування санкцій Національною радою	71
Заяви народних депутатів України щодо голосування	83
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 1 листопада 2016 року, 10 година 5 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги. Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації.

Колеги, можемо вже реєструватися чи почекаємо ще хвилину? Добре, почекаю ще 30 секунд.

Шановні колеги, прошу провести реєстрацію. Будь ласка, реєструємося.

У сесійному залі зареєструвалися 358 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження у наших колег: Олеся Станіславовича Довгого і Максима Вікторовича Єфімова. Привітаємо їх з днем народження (Оплески).

Колеги, я хотів би вас поінформувати щодо питання, яке викликало великий суспільний резонанс. Учора у Верховній Раді України було зареєстровано проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік», який передбачає виключення пунктів 3 і 4 про заробітні плати народних депутатів України. У ЗМІ з'явилася інформація про те, що я підписав попередню постанову. Але хочу вас повідомити, що я її підписав лише тоді, коли уже мав на руках проект постанови про внесення змін, який було підписано фактично всіма керівниками фракцій і головою бюджетного комітету. І коли було зрозуміло, що є проект постанови про внесення змін (а він може бути внесений лише до підписаної постанови), я підписав попередню. І сьогодні буду звертатися до шановних колег народних депутатів, щоб ми змогли її проголосувати.

Комітет з питань бюджету зранку провів засідання і підтримав даний проект постанови. Я впевнений, сьогодні ми зможемо

врегулювати питання заробітних плат і зняти одне із вразливих питань, яке стоїть в порядку денному і викликало великий резонанс у суспільстві.

Хочу також повідомити, що я звернувся до всіх голів фракцій, щоб ми змогли, нарешті, прийняти проект Постанови «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання», і сподіваюся на підтримку народних депутатів цієї ініціативи, щоб комітети могли повноцінно працювати.

У нас в порядку денному два блоки питань: питання будівництва та житлово-комунального господарства, а також питання, які стосуються фінансів і банківської діяльності. Закликаю всіх до сумлінної та ефективної роботи.

Відповідно до Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп. Наголошую, сьогодні виступи від депутатських фракцій та груп.

Прошу записатися на виступи, шановні колеги.

Ольга Богомолець, фракція «Блок Петра Порошенка». Будь ласка, 3 хвилини. Пані Олю, до трибуни.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, доброго ранку! Вітаю всіх з початком нового робочого тижня, сподіваюся, що він буде ефективним.

Хотіла б зазначити, що цього тижня буде розглянуто п'ять законопроектів, які стосуються охорони здоров'я. На жаль, сьогодні ситуація в охороні здоров'я надзвичайно складна і потребує термінового вирішення. Лише за цей рік у Києві звільнилося понад 4,5 тисячі медичних працівників внаслідок того, що вони не можуть виживати на ту заробітну платню, яка є. Прошу вас на цьому тижні підтримати розвиток і наближення української системи охорони здоров'я до європейських стандартів.

Буде також розглянутий проект закону (вперше в Україні) про медичне капеланство, який розроблявся Комітетом з питань охорони здоров'я разом з Всеукраїнською радою церков і релігійних організацій, проект закону про донорство, за яким надаватиметься право здавати кров тим людям, які не є громадянами України. Комітетом з питань охорони здоров'я вже підготовлений до другого читання проект

закону про автономізацію лікувальних закладів, який надає права лікувальним закладам бути більш автономними, зменшувати чи збільшувати кількість ліжок і є, власне, першим кроком для проведення і втілення реформ. І я звертаюся зараз з цієї трибуни до пана Парубія з проханням внести цей проект чи на цьому тижні, чи, можливо, на наступному. Надзвичайно актуальний проект закону №2820, який чомусь не вноситься. Це, власне, той законопроект, який дає можливість нам запобігти тютюнопалінню серед молодих людей і таким чином збільшити тривалість життя.

Хотіла б з цієї трибуни нагадати пану Гройсману і Кабінету Міністрів про те, що Верховною Радою було прийнято закон, проект якого №4484, головною метою якого є здешевлення ліків. Після прийняття такого закону Кабінет Міністрів мав би розробити підзаконні акти разом з Міністерством охорони здоров'я, для того щоб ліки в аптеках, нарешті, стали доступними. Тому що сьогодні люди приймають рішення купити їжу чи ліки. Одночасно купити і їжу, і ліки неможливо. Саме тому звертаюся до Кабінету Міністрів з проханням створити робочу групу, яка сприятиме державному замовленню на вітчизняних виробників, які виготовлятимуть якісну продукцію і ту, що буде доступною для людей, щоб вони могли її придбати.

Звертаюся до Кабінету Міністрів з проханням терміново розробити проект постанови про референтні ціни, тому що в минулих закупівлях були страшенні зловживання щодо децентралізованих грошей. Лише на п'яти позиціях інсулінів було вкрадено 100 мільйонів гривень. Тому всі ці кроки потрібно зробити якнайшвидше. Я звертаюся сьогодні до всіх з проханням у середу зранку наповнити цю залу і своїми голосами підтримати ті проекти законів, які дають можливість українській охороні здоров'я стати більш європейською.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Бойко, фракція «Опозиційний блок». Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Кожного тижня

з цієї трибуни лунають гучні заяви про катастрофічну ситуацію в Україні. Разом з тим, крім голослівних виступів, парламент не приймає ніяких конкретних рішень для покращення ситуації. Цей тиждень не виняток. Порядок денний абсолютно відірваний від реального життя в країні. Ситуація в суспільстві складна, і останні події навколо опублікування декларацій у поєднанні зі спробами збільшити заробітну плату народним депутатам лише загострили її до межі. У суспільстві зростають протестні настрої через масове зубожіння, яке охопило всю країну. Потрібні конкретні дії, і головним інструментом боротьби з бідністю повинен стати новий бюджет.

Наша фракція запропонувала конкретні джерела додаткових надходжень до бюджету, кроки для підвищення пенсій і зарплат. Це не було прийнято. Однак навздогін з'явилися обіцянки підвищити мінімальну заробітну плату до 3 тисяч 200 гривень, при цьому забувши про підприємців, у яких також працюють такі самі люди. Ухвалюючи рішення про підвищення мінімальних зарплат, треба обов'язково прийняти закон про подальше зниження податкового навантаження на заробітну плату, щоб уникнути знищення малого та середнього бізнесу.

Фракція «Опозиційний блок» наполягає на прийнятті наших пропозицій, які ми подали до Комітету з питань бюджету щодо збільшення соціальних виплат, зниження видатків, податків, а також зменшення витрат на силовий блок уряду. Ми переконані, що зниження рівня злочинності безпосередньо залежить від зростання добробуту українців, а не від збільшення бюджету силовиків.

Уряду необхідно зосередитися на проходженні опалювального сезону, що наразі є проблематичним з урахуванням стану справ в енергетиці. Нарешті, треба дослухатися до суспільства і прийняти економічно обгрунтовані тарифи.

І насамкінець. Ми здивовані тим фактом, що з боку парламентаріїв критикується зустріч у Норманському форматі. Вважаємо, що цей формат є єдино можливим для відновлення миру в Україні. Парламент повинен не критикувати, а забезпечити законодавчий коридор для вирішення усіх кризових явищ, щоб не перетворити ситуації на сході України в заморожений конфлікт на десятиліття.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, фракція Радикальної партії. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія. Шановні колеги! Я розумію, що ви всі захоплені обговоренням електронних декларацій. Можливо, ділитеся враженнями від декларацій один одному. Але я просив би хвилину уваги!

Слухайте, глухарі! Хочу нагадати вам слова французької королеви Марії-Антуанетти. Коли до неї прийшли і сказали, що в парижан немає хліба і немає чого їсти, вона їм відповіла, що нехай замість хліба їдять тістечка. Через півроку після цього їй відтяли голову на одній із площ Парижа. Розенблате! Ти чуєш історію французької королеви, яка рекомендувала людям їсти тістечка, за що їй відтяли голову. От якщо вам буде смішно, якщо ви не почуєте, що я скажу, — вам також усім відітнуть голови. Тому замовкніть і слухайте!

Шановні колеги! Що продемонстрували декларації? Декларації продемонстрували абсолютне розшарування суспільства, відірваність політичного класу від народу. Заради власного самозбереження, заради збереження країни ви повинні зрозуміти, що декларації — це початок процесу самоочищення суспільства. І треба не зупинятися на цьому, треба продовжувати цей процес очищення. Це перший висновок.

Другий висновок. Треба радикально підвищувати доходи громадян, щоб вони їли і хліб, і тістечка, бо якщо вони будуть голодні винесуть усіх у кращому випадку на вилах.

Тому ми вимагаємо від Голови парламенту на цьому тижні невідкладно поставити на розгляд питання про підвищення пенсій, (відповідний законопроект нами зареєстрований), про перерахунок ціни на газ (є наш проект), законопроекти, які дадуть можливість знизити тарифи, проект закону про те, щоб нашим пенсіонерам, які не можуть купити ліків, безплатно щомісяця надавали ліки. Ми підтримуємо ініціативу уряду про підвищення вдвоє мінімальної заробітної плати. Але цього недостатньо. Разом із зарплатою треба підвищувати пенсії. А найголовніше — це працевлаштування українців, щоб у людей була робота і зарплата, тоді їм буде байдуже до ваших

декларацій. А коли вони сьогодні не можуть прогодувати своїх дітей, не мають роботи, кінчать усіх нас тут разом взятих і Україну кінчать!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболєв, фракція «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Думаю, Олег Ляшко, який задекларував 1 мільйон доларів готівкою, — це яскравий приклад того, що прийшов час для людей, які тут розповідають про інтереси бідних, пояснити, як вони стали такими багатими.

У мене була розмова з лідером президентської фракції Ігорем Гринівим. Він каже, що готовий прийти на засідання Комітету з питань запобігання і протидії корупції з документами і пояснити, як він отримав свої статки.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» закликає всіх без винятку політиків (і не лише у Верховній Раді) самим ініціювати перевірку законності свого майна.

Юліє Володимирівно, величезне прохання: зверніться до Національного агентства з питань запобігання корупції з проханням ініціювати моніторинг вашого життя. Покажіть приклад усім (Оплески).

Юрію Луценко, вас тут немає, але в залі є ваша дружина. Величезне прохання: зверніться до Національного антикорупційного бюро України, щоб перевірити, чи є у ваших діях ознаки незаконного збагачення.

Тим, які кричать у цьому залі про «Об'єднання «Самопоміч», я обіцяю усім, і особисто Сергію Соболєву, що «Об'єднання «Самопоміч» почне із себе. Усі закони, які прийняті в цьому залі, будуть виконані нашою фракцією з першого і до останнього дня.

Пане спікере, у мене величезне прохання до вас. Думаю, що зараз ви, як ніхто, розумієте, наскільки ε важливим почати очищення політики. Ми прийняли дуже багато антикорупційних законів щодо суддів, прокурорів, міністрів. Але найважливіше — це очистити політику від таких, хто в ній увесь час був і здобув мільйони.

Тому закон про право Національного антикорупційного бюро мати прослушку, закон про антикорупційний суд, закон про перехід до відкритих списків партій, закон про заборону політичної реклами! Ми маємо очистити цю державу від людей, які не здатні пояснити своє майно, але хочуть нею керувати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прозвучали прізвища кількох народних депутатів. Є пропозиція (я записала весь список), щоб виступили від усіх фракцій, і потім ми надамо слово для репліки.

Ми записали, що наприкінці виступів матимуть право на репліку. Прозвучало кілька прізвищ народних депутатів.

Пан Кулініч, група «Партія «Відродження». Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні виборці! Минулого тижня у Франції відбулася зустріч місії Європарламенту з керівництвом Верховної Ради і з більшістю депутатських фракцій та груп. Ішлося про реформування українського парламенту. Порушувалися надзвичайно важливі питання, такі як співпраця між урядом та Верховною Радою і взаємовідносини між більшістю та опозицією.

Депутатська група «Партія «Відродження» погоджується з вашою позицією, пане спікере, що коаліцію та опозицію повинні об'єднувати принципові речі, такі як розбудова та захист Української держави.

Хочу зазначити, що група «Партія «Відродження» підтримує усі законопроекти, спрямовані на покращення обороноздатності, національної безпеки та європейської інтеграції. Але ще на початку цієї каденції наша депутатська група залишилася без жодної керівної посади в комітетах Верховної Ради, хоча більшість реформаторських законопроектів, які стали законами, розроблені саме за нашої ініціативи.

Під час зустрічі місії Європарламенту наша фракція засвідчила готовність працювати над базовим документом, який дасть можливість покращити роботу парламенту, забезпечить права парламентської опозиції. Але ми хотіли б побачити від керівництва Верховної Ради та від коаліції реальні кроки назустріч: до справедливого розподілу комітетів. І якби бюджетний комітет очолював представник опозиції, то, мабуть, не було б тієї неприємної ситуації, яка склалася з підвищенням заробітної плати народним депутатам. Ми переконані, що спочатку повинно відбутися підвищення соціальних стандартів, підвищення мінімальних заробітної плати, пенсії, прожиткового мінімуму, і лише потім можна говорити про народних депутатів, про їхню заробітну плату.

Декілька тез щодо проекту бюджету. Потрібно звернути увагу на місцеві бюджети, тому що на них перекладається утримання загально-освітніх навчальних закладів, закладів охорони здоров'я в частині оплати праці обслуговуючому та технічному персоналу. І дуже важливо, щоб субвенція на комунальні послуги йшла напряму, а не через обласні ради. Ми мали зустрічі з мерами міст, і вони нас у цьому підтримують.

Стосовно аграріїв. Обов'язково треба, щоб був залишений спеціальний режим оподаткування, який діяв до 1 січня 2016 року, але за чіткими і зрозумілими правилами, кому саме ця підтримка буде надана.

І ще одна надзвичайно важлива теза. Якщо ми, дійсно, зацікавлені в наповненні місцевих бюджетів, якщо ми сильні й самодостатні громади, то повинні повернути їм право розпоряджатися землею і за межами населених пунктів, яке в них (хочу зазначити) було забрано 14 років тому, і нарешті, встановити справедливість у цьому питанні.

Тому треба негайно голосувати законопроект №4355, який цю проблему розв'яже. Група «Партія «Відродження» сподівається, шановні колеги, на підтримку наших ініціатив у парламенті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний Володимир Михайлович Литвин, група «Воля народу». Будь ласка. Потім Сергій Соболєв від фракції «Батьківщина» і «Народний фронт». А далі – репліки.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні колеги! Народна мудрість гласить: «Треба боятися не тих, хто кидає списи, а тих, хто кидається подушками». Ось я спостерігаю за цим уроком ненависті, який відбувається у Верховній Раді щовівторка, то думаю, за великим рахунком, шановні колеги, ми кидаємося подушками і разом з тим ненависть до людей, до влади в особі Верховної Ради України зашкалює, бо для цього є величезні підстави, як казав у нас парламентський класик: «Вони нас усіх вважають скотиняками». І це дуже правильне визначення, тим більше життя на місцях завмирає і лише вгодованими очима новітньої номенклатури можна бачити шокуючі, вражаючі результати реформ. Я зупинюся лише на одній темі — тема охорони здоров'я.

Думаю, хто буває в окрузі, він погодиться зі мною, що люди приречені на вмирання. Я мав розмову з директорами академічних медичних інститутів: немає нічого, немає елементарного, окрім рук, розуму і серця медиків. Дійшло до того, що масово закриваються амбулаторії і ФАПи, а ми займаємося у Верховній Раді взаємопоборюванням, змагаємося в тому, як звинуватити один одного, хто більше вкрав. Усі тут нечисті, а найперше кричать ті, які займають чергу, де тільки можна її зайняти. Вдумайтеся: в одному з районів округу намагалися закрити враз, одномоментно, 15 ФАПів. Я запитую: а ви лічили, скільки там пенсіонерів, ви знаєте, скільки там дітей? Ні, відбувається оптимізація.

Звернення до Міністерства охорони здоров'я. Тут прозвучала теза однієї нашої колеги, що ми повинні наблизити охорону здоров'я до європейських стандартів. Якщо європейські стандарти — це живих людей віднести на кладовища, то я не розумію, які ще можуть бути інші стандарти. Які я відповіді отримую від міністра охорони здоров'я? Вдумайтеся, цитую: «Нова сучасна модель охорони здоров'я передбачатиме чіткі, зрозумілі гарантії держави щодо медичної допомоги, кращий фінансовий захист для громадян, ефективний і справедливий розподіл ресурсів, скорочення неформальних платежів пацієнтів». Ось вам уся відповідь. Нам треба припинити це «каркання» у Верховній Раді, припинити слинити ті теми, які не цікавлять людей. Заслухати міністра і в прийнятті бюджету врахувати головне — щоб Україна

не вимирала, щоб ми не демонстрували усталеної практики смітити людьми.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Виступ лідера фракції «Батьківщина» Юлії Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Я хотіла б зараз звернутися до всіх, хто нас чує, і повернутися до того трагічного дня в парламенті, коли була проголосована постанова про прийняття до розгляду проекту бюджету уряду Гройсмана на 2017 рік. Хочу вам сказати, що проект бюджету, який подав пан Гройсман, є глибоко корупційним, лобістським і продовжує, по суті, ту стратегію знищення України, яка була започаткована ще урядом Яценюка. Але там було кричущим те, що депутати одностайно (коаліція, а також осколки Партії регіонів) проголосували за суттєве підвищення собі заробітної плати. Якщо ви пам'ятаєте, я казала, що там підвищується заробітна плата депутатам в 2-2,5 разу і просила не голосувати, але проголосували. Фракція «Батьківщина» голосувала категорично проти. І ми зараз вимагаємо, щоб питання про скасування тієї частини постанови про прийняття бюджету на 2017 рік, яка стосується підвищення заробітної плати народним депутатам, стало першим.

Але це не все. У мене в руках документ, про який, я переконана, не знає країна і депутатський корпус — це постанова Кабінету Міністрів, яка була прийнята в абсолютно прихованому режимі 27 липня. Цією постановою пан Гройсман, який критикував правильно парламент за підвищення собі заробітної плати, утаємничено підняв суттєво заробітну плату Президенту, собі особисто, усім міністрам до недопустимих рівнів. Вони зараз з усіма надбавками і націнками до 100 тисяч гривень за місяць отримують. І більше того, цією постановою він зобов'язав виплатити цю заробітну плату заднім числом — з 1 травня, за два-три місяці нарахували собі заробітну плату одномоментно заднім числом. Це кримінальна справа.

Фракція «Батьківщина» наполягає, щоб сьогодні в проекті постанови, яка буде скасовувати те положення, що стосується заробітної плати депутатів, щоб зобов'язали Кабінет Міністрів скасувати цю утаємничену постанову, якою Гройсман і його шайка підвищила собі заробітну плату практично в 2–2,5 разу заднім числом. І щоб вони ці гроші повернули державі.

Крім того, хочу також сказати, що Гонтарева за місяць отримує сотні тисяч гривень, а корумповані керівники НАК «Нафтогаз України» і «Газвидобування» отримають заробітну плату 1 мільйон гривень за місяць. Якщо парламент не зупинить цього шабашу, це означатиме, що ми спільники.

Крім того, у мене в руках ультиматум ошуканих вкладників, які вимагають негайної відставки Гонтаревої та керівника Фонду гарантування вкладів, а також негайного розгляду законопроектів про повернення людям сотень мільярдів вкрадених у них грошей. Почніть жити для людей! А Президент у той же час задекларував на падінні курсу гривні заробіток 50 мільйонів гривень. Скажіть, будь ласка, як може жити так держава? Або парламент почне жити для людей, або на фіг потрібен цей парламент країні!

ГОЛОВУЮЧА. Лідер фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Вітаю вас усіх у цьому залі. 14 жовтня 2014 року в цьому залі з цієї трибуни Прем'єр-міністр Яценюк презентував законопроект щодо введення електронної декларації та створення органу щодо боротьби з корупцією (НАЗК). Минуло два роки. Вітаю всіх колег, які подали декларації. Попри всі застереження, попри всі заклики, що хтось зриває — цей процес уже не спинити. Думаю, що з 1 січня буде другий етап декларацій. І впевнений, що суспільство повинно знати усе!

А тепер давайте повертатися до розв'язання проблем і прийняття важливих рішень для країни. Думаю, що новостворені органи для

боротьби з корупцією, які так щедро фінансуються з державного бюджету, отримують дуже високі зарплати — це НАЗК, НАБУ, повинні тепер довести свою ефективність і перевірити всі дані в цих деклараціях. Хочу ще раз зауважити, що це останнє наше зобов'язання з домашнього завдання щодо виконання процесу з впровадження безвізового режиму для наших громадян. Тепер закликаю наших колег з Європи, врешті-решт, прийняти рішення для того, щоб наші громадяни вільно подорожували територією Євросоюзу.

Фракція «Народний фронт» повністю підтримує проект постанови про скасування пунктів, якими передбачалося підвищення зарплат народним депутатам. Цю помилку треба виправити. Але країна повинна знати тих героїв, які проштовхнули це рішення майже крадькома.

Ми пропонуємо Голові парламенту озвучити на всю Україну прізвища ініціаторів, які підкилимно проштовхували це рішення. Тому що цікаво, як вони щодня плачуть з трибуни про долю народу, і натомість навіть не голосують за це. Як вони ініціюють підвищення — і одночасно пропадають з сесійного залу. Як вони зараз, попередньо виступаючи, розказували, що треба скасувати ці пункти, а натомість навіть не підписали постанови про скасування підвищення депутатської зарплати.

Лідер «Народного фронту» Арсеній Яценюк щойно повернувся зі Сполучених Штатів Америки. Там у нього була зустріч з віцепрезидентом Джо Байденом, під час якої було підкреслено, що Україна ϵ , була й буде стратегічним партнером Америки, що вона нас буде підтримувати. Головне питання зараз — це безпека, припинення вогню, виведення військ агресора з території України і відновлення контролю України за державним кордоном.

3 2019 року український бюджет може втрачати близько 2 мільярдів доларів від транзиту газу. Такий наслідок може мати рішення Єврокомісії розшити доступ «Газпрому» до газогону ОРАL. Це рішення суперечить духу Третього енергопакета і загрожує інтересам основних транзитерів газу в ЄС, у тому числі України. Це також суперечить принципу Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.

Фракція «Народний фронт» підтримує звернення Верховної Ради щодо недопущення будівництва газогонів в обхід України. Не треба загравати з Росією, треба продовжувати і розширювати санкції проти країни-агресора. Уроки історії повинні нас вчити.

Хотів би сказати, що на цьому тижні нам треба, врешті-решт, прийняти закон про спецконфіскацію грошей, вкрадених режимом Януковича. І це голосування покаже в сесійній залі, хто ϵ лобі друзів Януковича, які хочуть повернути йому награбовані кошти, а хто ϵ дійсно, патріот, який хоче ці гроші повернути до бюджету і спрямувати їх на підвищення обороноздатності та національної безпеки.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! Під час виступу представника фракції «Об'єднання «Самопоміч» прозвучали такі прізвища народних депутатів: Ігоря Гриніва, пані Луценко, пані Тимошенко, Сергія Соболєва і Олега Ляшка. Я зараз надам слово представникам фракцій, чиї прізвища пролунали.

Увімкніть мікрофон Ігоря Гриніва. Будь ласка.

ГРИНІВ І.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Я хотів би особливо молодим депутатам сказати декілька речей. Україна не почалася у 2014 році, Україна існує вже понад 25 років, і це треба пам'ятати.

Мені пощастило бути одним з тих, хто голосував за незалежність України і хто її виборював ще багато років перед тим. Я горджуся цим, як і горджуся всім своїм життям. Горджуся тими 15 роками, які провів у парламенті і тими 10 роками, які провів поза парламентом. Я не згоден з тими депутатами, які кажуть, що всі тут трохи нечесні. Мені немає потреби бути нечесним, мені немає за що соромитися. І тому я сказав сьогодні Єгору Соболєву, після вчорашніх його ганебних виступів, що готовий прийти до них на засідання комітету... Я допускаю, що вони можуть не все знати і не все розуміти, а, зрештою, не їхня це задача і не їхня функція. Але я готовий прийти і спокійно все пояснити, тому що ми голосували за те, щоб ввести ці декларації, хоча нас звинувачували, що цього не буде. Це правильний процес, шлях до транспарентності та відкритості, лише не треба його компрометувати огульним популізмом.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Ірино Луценко, до трибуни.

I мені підказує народний депутат Розенблат, що і його прізвище лунало. Я йому також надам 1 хвилину для репліки.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Два дні тому ми провели відкрите електронне декларування в Україні. Фактично ми виконали останню 144 вимогу, поставлену Європейським Союзом, європейською спільнотою для отримання безвізового режиму. Це електронне декларування, яке показало всі статки, що мають наші колеги у Верховній Раді та члени уряду, місцевого самоврядування, облдержадміністрацій тощо, не було б можливим без твердої волі Президента, який наполіг на тому, щоб ця електронна декларація виглядала саме так.

Не можу не відзначити дуже серйозної і позитивної ролі прогресивної громадськості, яка спонукала нас, народних депутатів, та інших представників органів влади показати це відкрито суспільству. Але, аналізуючи декларації, не можу не закликати як суспільство, так і колег у залі, пам'ятати про те, що тут знаходяться і колишні бізнесмени і чиновники, які ніколи не були в бізнесі і не могли заробити цих статків.

Хочу нагадати нашим прогресивним представникам парламенту про те, що саме для такої мети були створені НАЗК і...

ГОЛОВУЮЧА. Ще 15 секунд.

ЛУЦЕНКО І.С. ...які повинні справитися з аналізом саме цих електронних декларацій.

Наша фракція сьогодні підтримала рішення про те, щоб скасувати пункти постанови, яка була проголосована, коли ми приймали...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, дякуємо.

Пан Розенблат запрошується до трибуни, потім — Сергій Соболєв. Він бере 2 хвилини, згадувалося його прізвище, і пані Тимошенко. Будь ласка.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Сьогодні суспільство розділяє на час, коли не було е-декларування, і коли на сьогодні ϵ електронне декларування. Я, Олегу Валерійовичу, добре знаю історію Франції. Пам'ятаю правління Людовика XVI, пам'ятаю Марію-Антуанетту, пам'ятаю її фразу, що коли немає хліба, нехай їдять тістечка. Я пам'ятаю, за що їй відрубали голову. Але я хочу просто нагадати всім інше. Ви знаєте, електронне декларування не розділило парламент на багатих, заможних і бідних, а розділило на чесних депутатів і нечесних. Чесні депутати можуть вийти сюди до трибуни, піти на телебачення, подивитися в очі людям у своєму мажоритарному окрузі і сказати: так, це мої статки, я їх заробив і в мене є декларація на кожен долар чи гривню. А нечесний буде на собі рвати сорочку, розповідаючи про погане життя людей. Буде ходити по всьому світу і розповідати, як тяжко жити, але при цьому сам їздитиме на люксових автомобілях, житиме в заміських замках і потім казати, як тяжко живеться серед цього народу.

Тому я просто хочу всіх депутатів закликати бути чесними перед собою, перед суспільством, і повірте, люди знають своїх героїв.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сергій Соболєв, 2 хвилини. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Думаю, що ключова проблема нашого парламенту — це відсутність тих, які згідно з повноваженнями, які надав їм парламент, не аналізують усіх законодавчих актів на корупційну складову.

Скажіть, будь ласка, як у цивілізованому парламенті міг би з'явитися проект постанови про те, як затверджується проект корупційного бюджету разом з корупційними складовими щодо підвищення заробітних плат самим народним депутатам без висновків профільного комітету, який зобов'язаний це робити? А відповідь на це дуже

проста. Бо коли ти є представником особи, яку у Львові називають «Доля», а не мером, — усе стає на свої місця. Бо в той момент, коли у країні одні за одними проходили виступи проти режиму Януковича, коли люди виходили на антикорупційні майдани, коли люди протестували проти підняття пенсійного віку Партією регіонів і Януковичем, коли люди протестували проти знищення і зачищення підприємців на так званих підприємницьких майданах, тоді лідер партії Садовий на колінах ліз і уклінно просив Януковича прийняти його на дні народження. Думаю, більшої ганьби країна не бачить!

Тоді, коли мільйони людей виходили на мовні майдани, Садовий і команда приймали колеснікових і януковичів, услужливо переходячи на російську мову. Думаю, більшої ганьби для країни не може бути! І тепер ці люди будуть вчити, як нам жити.

Шановні! Гадаю, ключова проблема цієї країни в тому, що дехто хоче бути при всіх: і при Кравчукові, і при Кучмі, і при Януковичу, і при Ющенкові, і при Порошенкові...

Не вийде! Усе одно вам треба буде відповідати за все те, що ви зробили в цьому житті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ляшко, 2 хвилини. Будь ласка.

Дуже прошу, не згадуйте жодних прізвищ, шановні колеги, бо вже потрібно голосувати законопроекти.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги депутати! Чесність і відповідальність — це те, чого люди, громадяни України хочуть від влади, але, на жаль, не можуть отримати. Чесно треба сказати, що до Революції Гідності ми мали зовсім іншу країну. З 90-х років минулого століття замість того, щоб проводити реформи, будувати країну, побудували олігархічний лад, де кожен виживав, як міг.

Я хотів би, щоб кожен з вас чесно, у тому числі і ті, які розказують, які вони борці з корупцією, самі собі сказали: а чи отримували ви зарплату в конвертах усі ці роки, а чи сплачували ви податки і таке інше. Оце буде чесно! Тому давайте ми чесно скажемо всьому народу.

Революція Гідності підвела риску під олігархічним ладом, під нечесністю, під несправедливістю. Той, хто цього не зрозумів, не має майбутнього. Перевага нашої команди і моя як лідера Радикальної

партії у тому, що ми чесні. Чесність — це той продукт, який ніколи не псується. Можна бути фарисеєм, прикидатися бідним, нещасним і при цьому розкошувати, а в деклараціях людям брехати, що нічого немає, як роблять ті, які на словах борються з корупцією. А можна бути чесним і вимагати цього від інших.

Я закликаю вас припинити використовувати реальну потребу проведення боротьби з корупцією, реальну потребу очищення країни використовувати для зведення політичних рахунків. Ми не подолаємо корупції, коли один на одного вішатимемо ярлики, ми не змінимо країни, коли хтось буде видавати, що він чесніший, ніж інший. Суспільство чесніше від усіх нас разом узятих. Ми повинні це зрозуміти і відповідати вимогам цього суспільства.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для виступів завершено. Я з вашого дозволу візьму слово для репліки. Дуже прошу шановних колег уваги в залі.

Хочу підтримати виступаючого тут Володимира Литвина. Ми повинні, на мою думку, припинити ці п'ятихвилинки ненависті, які відбуваються в нас (Оплески). Припинити самодискредитацію українського парламенту.

Я хочу нагадати вам, товариство, це той парламент, який прийняв усі антикорупційні закони, створив Антикорупційну прокуратуру, Антикорупційне бюро, який прийняв закон про електронне декларування, і ніколи не пройшов би той закон без фракції «Блок Петра Порошенка». Не пройшов би він без «Народного фронту», без «Об'єднання «Самопоміч», без «Батьківщини», без Радикальної партії, колеги. Ми на кілька порядків випередили попередню систему. Чи може хтось собі уявити в Російській Думі подібний закон і подібний процес, коли подавали б електронні декларації? Чи хтось може собі уявити таке в попередній нашій системі влади? Ніхто, колеги.

Ми пішли на дуже великий крок самоочищення. Але в тому має бути наша моральна сила, а не підстави для самоприниження тут, у залі. І це ми повинні збагнути всі гуртом. Нам, колеги, ще три роки працювати тут, у цьому залі. Немає інших, на кожному із нас лежить

велика відповідальність, на парламенті воюючої країни: і голів фракцій, і рядових депутатів. Давайте припинимо самознищення Верховної Ради України, бо у всі часи, у всі періоди, власне, Верховна Рада України була тим майданчиком, який давав тяглість української державності і в 1991 році, коли була проголошена Українська держава, і в 2004 — після Помаранчевої революції, і в 2014 — після Революції Гілності.

Давайте припинимо популізм, станемо пліч-о-пліч і будемо спільно змінювати країну і перемагати ворога. Він у нас один — у Кремлі. Давайте будемо відповідати висоті поставлених завдань, які стоять перед нами, колеги. Я закликаю вас до цього. Підтримайте мене! (Оплески).

Колеги, зараз ми маємо затвердити проект Постанови «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання». І після того я відразу поставлю проект постанови щодо скасування пунктів 3 і 4. Була вимога, щоб поставити його відразу. Але ми маємо спочатку затвердити порядок денний (і це буде правильно), а потім його на голосування.

Колеги, потім буде обговорення (Шум у залі). Зараз почати обговорення проекту закону №5060, а потім ви візьмете слово з приводу цього проекту постанови. Я просто пояснюю логіку наших дій.

Колеги, я хочу наголосити, що проект Постанови «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання» складений за пропозиціями усіх комітетів, усіх фракцій і тих думок, які лунали на Погоджувальній раді. Він має об'єднати весь зал. І я сподіваюся, що ми сьогодні зможемо об'єднатися. Він не передбачає спеціальної процедури обговорення. Немає необхідності проводити виступи два — за, два — проти. Я просто надам усім головам фракцій з цього приводу слово. Згода?

Отже, колеги, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання» (№5060). У вступному слові я сказав, у чому суть цього проекту. Це фактично всі зареєстровані проекти і ті, які пройшли комітети,

крім тих, які відхилив комітет. І я прошу голів фракцій, щоб ми поступово висловили свою позицію щодо проекту постанови.

Від «Блоку Петра Порошенка». Пане Юрію, є потреба на виступ? Це спеціальна процедура, вона взагалі не передбачає обговорення. ε , так? Хто виступатиме?

Ігор Гринів. Будь ласка, 1 хвилина.

ГРИНІВ І.О. Я вже говорив учора на засіданні Погоджувальної ради, що нам треба надалі все-таки відрегулювати те, коли ми з попередньої сесії переносимо на наступні, і таким чином це сприймається як великий такий спам, що заважає організувати стратегію роботи Верховної Ради. Тому ми будемо голосувати за це, але прохання все-таки до всіх голів комітетів максимально почистити ті законопроекти, які вже втратили свою актуальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Бурбак, фракція «Народний фронт». Одна хвилина.

БУРБАК М.Ю. Доброго дня, шановні колеги. Давайте вже закінчувати цей спектакль і приймати рішення щодо того, щоб включати всі законопроекти до порядку денного сесії і не приймати порядку денного на тиждень. Дайте можливість нормально працювати комітетам, нормально працювати Верховній Раді, і, врешті-решт, займемося законотворчістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вілкул, фракція «Опозиційний блок». Одна хвилина.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаємый народ Украины! Уважаємые народные депутаты! Фракция «Оппозиционный блок» будет голосовать против предложенной нам повестки дня, потому что в ней опять нет важнейших вопросов, которые интересуют народ Украины, те вопросы, которые внесла фракция «Оппозиционный блок».

Это проект постановления №1299 о создании временной следственной комиссии по событиям 2 мая в Одессе. Уже два с половиной года прошло, после того как спалили больше 50 человек. Никто не расследует, никто не понимает, что же там произошло. Проект закона №2342 об установлении моратория на повышение цен и тарифов, проект закона №2721 — мораторий на закрытие школ, законопроекты, которые подал «Оппозиционный блок» по имплементации Минских соглашений для того, чтобы у нас был мир.

Парламент опять занимается никому ненужными популистскими вопросами. Этот парламент не хочет работать по тем вопросам, которые необходимы людям. Мы не будем голосовать за эту повестку дня и требуем, чтобы были включены вопросы о снижении тарифов, повышении заработных плат и пенсий. Нужно разобраться, наконец, с теми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Березюк, фракція «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дві третіх залу горді за свою діяльність на державній службі протягом 20, 15, 10 років. Лише одна проблема: держава у війні і в економічній кризі. Це сталося за день, за два? Ні, це продукт вашої псевдогордості.

Голосуйте за порядок денний. Цей парламент має працювати, бо в цьому парламенті сидить половина людей, які хочуть його знищити, знищити українську державність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії підтримує запропонований порядок денний. Ми наполягаємо на тому, щоб в першочерговому порядку були розглянуті законопроекти, спрямовані на підвищення рівня доходів громадян. Наші законопроекти про забезпечення пенсіонерів безплатними ліками, про подолання вето Президента на закон,

який дає можливість жінкам у 55 років виходити на пенсію, про доручення уряду щодо перерахунку ціни на газ, про відновлення соціальної норми споживання газу, про зниження тарифів, усі законопроекти про чорнобильців, які зараз стоять біля стін Верховної Ради. Ми вимагаємо відновлення соціальних прав чорнобильців, зокрема, виконання рішень судів щодо чорнобильських програм і позовів. Це всі ті законопроекти, які, ми переконані, мають бути в першочерговому порядку розглянуті в парламенті. Парламент повинен захищати українців, а не грабувати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко, 1 хвилина. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Насправді, прийняття проекту постанови №5060 не має жодного значення. Тому ми можемо затверджувати будь-які списки, але під час формування порядку денного на тиждень керівництво Верховної Ради блокує необхідні Україні законопроекти, зокрема ті, які ініціюються фракцією «Батьківщина».

Втім, незважаючи на всі перемовини в Домі Жана Моне щодо того, що нібито ми проводимо якусь реформу парламенту, навіть у цей проект постанови зашили законопроект №5142 про спецконфіскацію. Тобто не можуть пропхнути так — протягують з цього боку. І просять нас зараз включити до порядку денного проект закону, який настійливо Європейська комісія, Рада Європи пропонує нам не приймати. Це перше.

Друге. Оскільки наступне питання буде без обговорення, я наполягаю від імені фракції «Батьківщина» проект постанови про скасування зарплат доповнити пунктом, що ми вимагаємо від Кабінету Міністрів скасування Постанови від 27 липня 2016 року №493, якою вони цинічно, таємно від усіх підвищили собі і Президенту України заробітну плату в декілька разів, заднім числом, що є абсолютно неприпустимим у нормальному цивілізованому суспільстві. І після цього

Володимир Гройсман має совість виходити до цієї трибуни і в цьому парламенті когось критикувати!?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Хочу повідомити, що до цього проекту включені (зараз надам) всі законопроекти. Так, там є і щодо спецконфіскації, і всі, які були зареєстровані. Якщо я не помиляюся — півтори тисячі проектів законів, які запропоновані до порядку денного сесії.

Хочу нагадати вам, що порядок денний формують комітети. І в четвер буде розглядатися блок питань Комітету з питань правоохоронної діяльності. У четвер ми починаємо із законопроекту Альони Шкрум, яку я дуже поважаю. І тому рівень справедливості, на моє глибоке переконання, повністю витриманий.

Колеги, через 2 хвилини відбудеться голосування. Ще виступатимуть від двох груп. Я прошу заходити до залу депутатів і зайняти робочі місця.

Від «Відродження» буде виступати пан Віталій Хомутиннік. Будь ласка, пане Віталію, 1 хвилина.

ХОМУТИННІК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №171, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги, щойно ми зустрічалися з нашими колегами європарламентаріями і говорили про ті речі, як має бути реформований парламент нашої держави, як працювати прозоро і так, щоб діяльність парламенту була ефективною. Але проект постанови, який пропонується, нічого спільного з тими речами, про які ми домовлялися з усіма лідерами фракцій і з представниками Європарламенту, не має. Тому ми за те, щоб був пропорційно від усіх фракцій та депутатських груп сформований порядок денний. І ми рухалися чітко за тими пропозиціями, які є від фракцій та депутатських груп. Зрозуміло, комітети працюють, але голосують за остаточне рішення фракції. Тому ми не побачили в проекті постанови питань депутатської групи «Відродження» і голосувати за це не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Москаленко, група «Воля народу». Будь ласка, 1 хвилина.

МОСКАЛЕНКО Я.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №96, Київська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний український народе! Якщо взяти в цілому рівень довіри до українського парламенту, сьогодні від українського населення це буде 1 відсоток. І якби в нас не було родичів, то й цього відсотка довіри до парламенту не було б. Тому що щонайменше на цьому тижні було три наради (я був на всіх) щодо порядку денного на цей тиждень. І запитань у фракцій не було. Ми вносимо до сесійного залу порядок денний на тиждень, не на сесію, і сьогодні говоримо про те, що не будемо його підтримувати. Що ми можемо проголосувати для українського народу в цьому залі, якщо навіть затвердженого всіма фракціями порядку денного не можемо проголосувати? Я вас закликаю всіх до роботи. Голосуємо за порядок денний і розглядаємо законопроекти по суті! Шановні колеги, не знищуйте українського парламентаризму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми обмінялися думками. Переважна більшість фракцій підтримала, щоб я проект постанови №5060, наголошую, не тижневий, а на сесію, зараз поставив на голосування. Я дуже прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця. Зараз відбудеться голосування. Ми перейдемо до прийняття рішення. Це голосування дасть можливість розблокувати розгляд наших законопроектів на засіданнях комітетів. Комітети не можуть розглядати питання, які не включені до порядку денного. І багато комітетів не можуть професійно здійснювати своєї роботи. Тому це наша спільна відповідальність і наше спільне рішення, щоб ми проголосували порядок денний на сесію.

Отже, я бачу, що уже можемо голосувати. Так, колеги?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття доопрацьованого проекту Постанови «Про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання» (№5060) з урахуванням усіх додатків у цілому. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги, з прийняттям цього рішення. Ми вже маємо розблокований порядок денний (Шум у залі).

Є заява від фракцій «Об'єднання «Самопоміч» і Радикальної партії про перерву. Так, добре, замість перерви – виступ.

Запрошую до слова Віктора Галасюка. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Ви знаєте, що за нашою пропозицією з Олегом Ляшком 174 народні депутати стали авторами цієї законодавчої ініціативи — внесений проект змін до Конституції України в частині розширення цілей діяльності та сфери відповідальності Національного банку України. Я хочу наголосити, що це послідовна, прозора та добре продумана стратегія, спрямована на започаткування нового економічного курсу країни. Цими змінами до Конституції ми маємо зробити так, щоб Національний банк почав працювати на розвиток фінансового сектору, який обслуговував би реальний сектор економіки, підтримував виробництво та збільшення добробуту громадян, а економіка мала працювати на кожного громадянина.

Хочу наголосити, що ці законодавчі ініціативи жодним чином не посягають на незалежність Національного банку. Навпаки, вони розширюють цілі діяльності Національного банку, не забираючи в нього одних повноважень. Разом з тим спрямовують діяльність цього мегарегулятора на підтримку реального сектору економіки.

За кращою світовою практикою, за досвідом Федеральної резервної системи США, центральних банків Чехії, Малайзії, Австралії, інших країн, ми пропонуємо, щоб серед цілей діяльності Національного банку, окрім тих, які сьогодні передбачені Конституцією, були такі: сприяння довгостроковому економічному зростанню; забезпечення поміркованого рівня відсоткових ставок, а також сприяння максимальній зайнятості населення країни.

Це стратегічна ініціатива, яка дасть можливість синхронізувати діяльність монетарної влади, країни та уряду і ми маємо спрямувати їх на підвищення добробуту українців, на підвищення реального рівня життя українців. Адже, коли ми кажемо про незалежність Національного банку, то це має бути незалежність від політичного тиску, від незаконних впливів, але жодним чином не від інтересів українського суспільства, не від інтересів промисловців, підприємців, роботодавців, інвесторів. Монетарна влада має так само, як і уряд, працювати на створення нових робочих місць, на те, щоб кредити були доступні для промисловості. Сьогодні Національний банк має величезний арсенал важелів впливу на економіку. Але чи використовує він їх для розвитку української економіки і підвищення добробуту громадян? Думаю, що кожен підприємець, кожен громадянин України може чесно сказати собі відповідно до свого добробуту: ні, сьогодні цього не відбувається.

Фракція Радикальної партії разом з колегами, з однодумцями закликає невідкладно внести ці зміни до Конституції, спрямувати діяльність Національного банку на розвиток економіки України і підвищення добробуту громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до питань порядку денного. Серед виступів у «різному» були вимоги від голів фракцій, щоб ми невідкладно розпочали день з проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323). Цим проектом постанови передбачається скасувати пункти 3 і 4 попередньої постанови, яка регулює заробітні плати народних депутатів. Під проектом постанови підписалися: Парубій Андрій, Бурбак, Гринів, Березюк, Ляшко, Москаленко, Хомутиннік, Павелко, Бойко. Майже всі голови фракцій і голова бюджетного комітету.

Колеги, чи можемо ми зараз поставити на голосування питання, щоб включити до порядку денного цей проект постанови і розглянути. Чи ε загальна позиція з цього приводу? Отже, хочу наголосити зараз

на скасуванні пунктів 3 і 4 щодо регулювання заробітних плат. І я пропоную проголосувати, щоб це питання першим поставити до порядку денного сесії. Є підтримка, колеги? Усі розуміють відповідальність цього питання? Тоді, прошу підготуватися до прийняття рішення. Займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію зараз перейти до розгляду проекту постанови про регулювання заробітних плат народних депутатів України (№5323). Шановні колеги, прошу підтримати.

Колеги, я прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування щодо включення до порядку денного сесії, щоб ми зараз розглянули законопроект №5323. Колеги, прошу проголосувати.

(3a) - 263.

Ми можемо перейти до розгляду проекту постанови.

Колеги, маю до вас певне звернення. Ми дуже багато обговорювали дане питання з нашими колегами з Європарламенту, з прем'єрміністрами, з колишніми головами парламентів і дійшли спільного розуміння, що в усіх європейських державах питання регулювання заробітної плати в цілому визначається незалежним органом, який рекомендує формулу і систему заробітної плати для всього керівництва держави. Думаю, ми таким шляхом повинні і піти: створенням такої комісії, бажано з експертів, у тому числі з європейських експертів, які нам дадуть можливість залучити до нашої реформи європейський досвід. І це буде правильний крок. Але зараз, я переконаний, ми повинні підтримати пропозицію про те, щоб пункти 3 і 4 — регулювання заробітної плати могли скоригувати. Я прошу всіх народних депутатів не робити ще однієї п'ятихвилинки ненависті, не звинувачувати один одного. Це не зробить і парламент сильнішим, і Україну сильнішою.

 ϵ поправка Пинзеника, про яку ви говорили. Її оголосить голова бюджетного комітету. У мене ϵ , справді, загальне прохання (підписалися усі голови фракцій), щоб ми проголосували. Не самопринижували і не знецінювали парламенту. Допустили помилку — треба її виправити. Це комунікація з суспільством, нормальний діалог. Прошу мене підтримати в цьому.

Запрошую до доповіді голову бюджетного комітету Павелка Андрія Васильовича. Будь ласка.

ПАВЕЛКО А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань бюджету сьогодні оперативно розглянув внесений Головою Верховної Ради, головами більшості депутатських фракцій та мною проект Постанови №5323 «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік», прийнятої 20 жовтня. Цим проектом пропонується виключити пункти 3 і 4 вказаної постанови щодо фінансового забезпечення діяльності народних депутатів. Питання оплати праці в секторі державного управління потребує комплексного врегулювання для всіх гілок влади.

За результатами розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти проект постанови №5323 в цілому.

Разом з тим на засіданні комітету народний депутат Віктор Михайлович Пинзеник висловив окрему пропозицію щодо умов оплати праці високопосадовців, об отмене повышения заработных плат в Кабинете Министров Украины. На заседании комитета этот вопрос не был поддержан, но такая поправка была и было предложение это озвучить в зале. Мы сейчас дадим слово автору.

Я дякую за увагу. Прошу підтримати рішення комітету, а щодо даної поправки вирішити у сесійній залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ϵ позиція комітету щодо однієї поправка, яка запропонована. Якщо вона не пройде, я поставлю на голосування пропозицію, на якій наполягав Пинзеник на засіданні комітету, вона ϵ . Якщо не пройде загальна поправка, тоді я переголосую.

Шановні колеги! Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323) за основу та в цілому. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 264$.

Рішення прийнято.

Колеги, ми закрили цю сторінку і прийняли рішення. Зараз надам по 1 хвилині: Віктор Пинзеник — 1 хвилина, Власенко — 1 хвилина. Віктор Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Я не хочу навіть говорити про постанову, яка стосувалася нас, бо привертав увагу до цієї проблеми, коли голосувався проект даної постанови в цьому залі. Це недопустима річ у країні, яка знаходиться у стані війни і економіка якої впала на 16 відсотків. Слава Богу, ця частина теми закрита.

Коли ми чули оцінку уряду цього рішення, було сказано, що воно не на часі. Я повністю згодний з такою позицією уряду. Але чи на часі було три місяці тому підвищувати оклади міністрам у 2,5 разу? Що змінилося за ці три місяці? (Оплески). Тому моя поправка стосувалася саме цієї проблеми. І я пропоную парламенту звернутися до уряду з рекомендацією скасувати липневе підвищення окладів міністрам та іншим високопосадовцям (Оплески). Коли країні важко, влада першою має показувати приклад готовності йти на самопожертви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Тимошенко, 1 хвилина. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Фракція «Батьківщина», безумовно, буде голосувати за те, щоб внести до цієї постанови зобов'язання Кабінету Міністрів України, вимогу, щоб скасувати постанову від 27 липня 2016 року №493 про підвищення Президенту, Прем'єр-міністру, усім міністрам в 2,5 разу заробітної плати.

Водночас вони зробили це заднім числом: прийняли постанову 27 липня — по 100 тисяч гривень на місяць заробітна плата, а набрала чинності 1 травня. І тому ми вимагаємо, щоб не лише була вимога до Кабінету Міністрів скасувати цю постанову, а ще й повернути незаконно сплачені гроші заднім числом, тому що це кричуще порушення закону. І ми просимо поставити це на поіменне голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Шурма, 1 хвилина. Потім – Ляшко, 1 хвилина, і завершуємо репліки.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, сьогодні те, що відбувається, повинно бути уроком для всіх. Вистачить голосувати за те, що ви не читаєте. Вистачить уряду аплодувати за прийняте це рішення, а потім казати, що вони нічого не знають. Вистачить маніпулювати Регламентом, бо постанова була прийнята в неробочий час о 18 годині 24 хвилини. Вистачить ставити по 10 разів.

Ми повинні зрозуміти, що консолідована позиція в цьому залі, ініціатива фракції «Опозиційний блок» неважливі. Важливо те, що сьогодні вистачило розуму подивитися на пенсіонерів, яким підвищують пенсію з 1 січня 2017 року, а вони її отримають у 2018 році, на лікарів, на вчителів. Це урок. Якщо ви будете далі проводити такі голосування, ні в кого в цьому залі майбутнього немає (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Остання репліка — Ляшко. І завершуємо обговорення. Переходимо до питань порядку денного.

ЛЯШКО О.В. Те, що минулого пленарного тижня в парламенті таємно від більшості народних депутатів проголосували про підвищення в кілька разів зарплат для депутатів, має бути уроком для кожного з нас. Не можна так дурити народ і дурити українських депутатів, тому що більшість взагалі не знала, за що вони голосують.

Ми вважаємо, що сьогодні треба підвищувати зарплати насамперед лікарям, вчителям, шахтарям, а пенсії пенсіонерам. Немає тут нужденних людей: ані в уряді, ані серед депутатів. Хлопці, дівчата мораторій на будь-які підвищення зарплат, підвищення собі доходів. Спочатку підтягніть до себе людей, а потім нехай вам підвищують. А коли всім підвищують, а народу ні, то це неправильно.

Тому Радикальна партія підтримує ініціативу скасування рішення уряду про підвищення зарплат урядовцям і не лише урядовцям, а й прокурорам, суддям, усім чиновникам і Нацбанку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Думаю, ми зробили важливий, відповідальний крок, і в цьому ϵ моральна сила парламенту. Коли ϵ непорозуміння, разом збиратися і врегульовувати їх. Дехто говорить, що влада має демонструвати силу, а я переконаний, влада має вести постійний діалог із суспільством.

Влада має визнавати помилки також. Тому я вас вітаю з прийняттям постанови №5323. І ми, нарешті, переходимо до питань порядку денного (Шум у залі).

Шановні колеги, це інше зовсім питання. Даний проект постанови — це виключно внесення змін до попередньої постанови. Реєструйте, подавайте і будемо його у визначений законом порядок включати.

Переходимо до питань порядку денного. Першим стоїть питання будівництва та житлово-комунального господарства (перше читання).

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про теплопостачання» щодо укладання довгострокових договорів на постачання теплової енергії» (№4581).

Прошу підтримати пропозицію розгляду даного проекту закону за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Будь ласка.

(3a) - 150.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г., віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Шановний пане Голово! Шановні колеги! На цьому тижні вноситься декілька дуже важливих законопроектів, які стосуються не лише альтернативної енергетики, можливості впровадження енергосервісних договорів, а й питання щодо енергоефективності будівель і житлово-комунальних послуг. Це, дійсно, ті базові законопроекти, які дають можливість нам говорити про енергонезалежність через впровадження енергоефективності.

На ваш розгляд зараз пропонується короткий, але дуже важливий законопроект. Тому що сьогодні, коли вкладаються кошти в інвестиції, в енергоефективність, у заміну обладнання, безпосередньо ε лише рік на укладення такого договору.

Окупність таких проектів становить приблизно п'ять років. І тому саме короткі зміни до законодавства, які передбачають протягом 10 років виконувати ці енергосервісні договори (контракти), дадуть можливість прискорити практично впровадження не лише альтернативної енергетики, а й енергоефективності.

Хочу сказати, що нам дуже важливо, крім цих законопроектів, які зараз ми розглядатимемо з приводу теплових насосів та когенераційних установок, побудувати базу щодо комерційного обліку, встановлення лічильників, яка стосується аудиту будинків, для того щоб люди могли чітко потім взяти відповідальність з тих, хто проводить аудит або впроваджує енергосервісні заходи.

Тому я хотів би вашої уваги і підтримки не лише щодо цього законопроекту, а й до блоку законопроектів, які розглядатимуться сьогодні тут, у залі, а також у четвер, тому що дуже важливий день — те, що стосується енергоефективності, реструктуризації боргів підприємств теплопостачання, а також закону про житлово-комунальні послуги.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Підлісецький Лев Теофілович. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні депутати! Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки розглянув даний законопроект і запропонував прийняти його за основу.

Разом з тим він, дійсно, як сказав пан Зубко, настільки короткий, що я хотів би його просто зачитати: «Статтю 19 Закону України «Про теплопостачання» доповнити частиною такого змісту: «Постачання

бюджетній установі теплової енергії, яка вироблена на теплогенеруючих установках з використанням альтернативних джерел енергії та альтернативних видів палива, здійснюється теплопостачальною організацією на підставі договору, строк дії якого становить не менше п'яти років».

Тобто абсолютно зрозуміла мета даного законопроекту. Для того щоб інвестори, які вкладають кошти в нові види опалення, мали можливість довше працювати, і це їх стимулює. Я не бачу ніяких застережень щодо прийняття тієї норми, але зауважу, що норма в договорі щодо будь-якої діяльності, щодо термінів є лише одна з багатьох норм. Там є норма і щодо вартості, і щодо системи розрахунків тощо. Тому я вважаю, що цей законопроект мав би бути в рамках інших законопроектів, де ширше визначаються принципи роботи. Буквально кілька тижнів тому, 22 вересня, якщо я не помиляюся, ми прийняли закон, яким вносилися зміни до Закону «Про теплопостачання», і там передбачені принципи визначення ціни і вартості даних послуг.

Тому я хотів би, користуючись нагодою, звернутися до представників Кабінету Міністрів, щоб вони більше співпрацювали з депутатами і профільними комітетами, щоб ми подавали збалансовані, виважені, концептуальні законопроекти, а не так епізодично. І разом з тим такими короткими змінами ми створюємо той вал законопроектів, про що ми постійно говоримо. На сьогодні більше ніж 3 тисячі законопроектів є у Верховній Раді. Ми до всіх просто не встигаємо дійти.

Тому пропоную підтримати в першому читанні, але надалі робити все-таки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два - за, два - проти.

Лаврик Олег Васильович.

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Альоні Бабак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Бабак. Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати! Дивність цього законопроекту полягає в тому, що серед усіх умов договору на постачання тепла для бюджетних організацій ми визначаємо термін, тоді як найбільш проблемним питанням при укладанні договорів бюджету з постачальниками тепла є ціна такого договору. І якщо ми говоримо про те, що на п'ять років фіксується термін, тоді запитання до всіх: як буде визначатися ціна такого договору? Тому що ціна регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. І виходить, що тут заручником стає бюджет від такого договору в терміні і в ціні, яку встановить державний орган.

Шановні, не можна приймати таких законів, які лише частково вирішують питання повернення інвестицій. Тому треба гарантувати повернення інвестицій, але питання повернення інвестицій не лише в терміні, а й у ціні. Отже, якщо ми сьогодні будемо голосувати за цей законопроект, то лише за основу. І обов'язково виписати до другого читання, що буде відбуватися з ціною такого договору на період п'ять років.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Розенблат Борислав Соломонович. Будь ласка.

РОЗЕНБЛАТ Б.С. Доброго дня, шановні колеги. Ще раз хочу просто загострити питання енергоефективності для нашої країни. Сьогодні будь-який законопроект, який ми розглядаємо, спрямований на те, щоб люди платили менше, щоб інвестори, які вкладають кошти в нашу енергоефективність, мали віддачу. І це один з тих проектів, який просто потрібно прийняти в першому читанні, подати поправки до другого читання. Тому я прошу всіх підтримати і боротися за нашу енергоефективність і енергонезалежність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Німченко, фракція «Опозиційний блок», передає слово Королевській. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые коллеги! Вот вышел бы сейчас профильный вице-премьер сюда к трибуне и сказал: у нас есть план, как снизить тарифы. И мы предлагаем это обсудить в зале и принять сегодня ответственное решение. А мы сейчас говорим о том, как наложить крепостное право на все бюджетные учреждения, как защитить бизнес чиновников, которые будут заставлять школы, больницы, детские садики брать их энергоресурсы. Под это будут получать льготные кредиты, и потом пять лет будут все деньги выкачивать под окупаемость своего бизнеса.

Наверное, пришло время остановиться и понять, что нельзя так дальше заниматься грабежом и унижением людей. Такой законопроект не то что вредительский, он нарушает все права по законам, по Конституции Украины, по конкуренции, права потребителей, и вообще нонсенс. Мы здесь сейчас думаем, как защитить инвестора, который вкладывает деньги в создание рабочих мест, сохраняет свои предприятия, а там процветает рейдерство и издевательства. Мы вдруг очнулись, что нужно чей-то бизнес защитить.

Давайте перестанем врать друг другу и принимать ответственные решения. Сначала понижение тарифов, а только после этого защита чьего-то бизнеса может рассматриваться в парламенте. Поэтому фракция «Оппозиционный блок» за это решение категорически голосовать не будет. И мы настаиваем на том, чтобы в этом зале рассмотрели вопрос формирования тарифов для людей.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна передає слово Рябчину, так? Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» завжди системно підтримує перехід на альтернативні джерела енергії та зміцнення нашої енергонезалежності. Однак дуже важко підтримувати недолугі урядові законопроекти, які просто відносяться до неналежної статті закону, що визначає основний принцип їх розпродування у сфері теплопостачання. Тобто недолугі, несистемні законопроекти вирішують суто лобістські моменти, є там і вибіркові підходи до укладання довгострокових договорів, які застосовуються лише щодо бюджетних установ. І ми розуміємо, що цей законопроект не розв'язує головної проблеми, людей просто не допускатимуть до мережі. Газові монополісти не будуть допускати до мережі альтернативних джерел енергії, що є більш прогресивними.

У нас ϵ застереження. Коли відбувалося обговорення на засіданні фракції «Батьківщина» — питання екології не вирішено. Тому що можуть вирубувати наші ліси для того, щоб виробляти пелети, а це неприпустимо. Це треба врегульовувати системними законопроектами.

Місцеві царьки, губернатори або інший монополіст, який буде підтримувати свій власний бізнес, також будуть змушувати людей переходити саме на це паливо, і не буде вільної конкуренції. Саме тому законопроекти мусять бути системними. Підтримка відновлюваних джерел енергії повинна бути державною, тому що вони ще не на рівні технологій, щоб самостійно розвиватися. Отже, такі точкові, клаптикові законопроекти є недолугими.

І сьогодні будуть розглядатися ще декілька таких законопроектів, коментарі будуть такі самі: треба працювати системно, професійно, розвивати не лише генерацію на пелетах, біопаливі, а й сонячну, вітрову і геотермальну енергії. Ми чомусь розвиваємо тільки заміщення газу котлами — цим займаються МінЖКГ та Держенергоефективності. Системніше треба працювати для того, щоб створювати зелені робочі місця, а не лише бізнес для чиновників, щоб зменшувати енергоспоживання, переходити на відновлювальні джерела енергії, зменшувати викиди парникових газів і показувати, що ми країна. Ось це фракція «Батьківщина» завжди буде підтримувати і голосувати. Ці законопроекти є недолугими.

Звертаюся до пана спікера: поверніться, будь ласка, до рішення бюджетного комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення, переходимо до прийняття рішення. Зараз я прошу всіх колег зайти до залу, зайняти робочі місця. Були питання до віце-прем'єра. Будь ласка, увімкніть мікрофон віце-прем'єра. А народних депутатів прошу заходити до залу і займати робочі місця.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, ми почули декілька думок. Але я хотів би сказати, що саме цим законопроектом, а також проектом, який стосується альтернативних джерел енергії, теплових насосів, ми захищаємо інвестора, створюємо робочі місця, що дає можливість, інвестуючи, повертати кошти. Це дає можливість запроваджувати альтернативні джерела енергії.

I коли я чую від депутатів, що несистемно ведеться робота, то подивіться просто на пакет законопроектів, який розглядається на цьому тижні. Думаю, що критикувати треба, але, критикуючи, потрібно пропонувати. Я поки що не побачив від пана Рябчина жодного законопроекту, який дав би можливість саме прискорити цей процес.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було названо прізвище, і тому я даю для репліки 1 хвилину.

Будь ласка, пане Рябчин. Увімкніть мікрофон. І зараз буде прийняття рішення.

Пан Рябчин. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Шановний пане Зубко! Я ϵ чи не найбільш зеленим депутатом, який підтриму ϵ дуже багато законопроектів. Уже в першому читанні було проголосовано законопроект про ЕСКО, тому що уряд не зміг подати правильних законопроектів і врегулювати цю ситуацію. Ми його доопрацювали і з Держенергоефективності, і з підприємствами, і з інвесторами до другого читання.

За моїм співавторством було прийнято закон про зменшення «зелених тарифів» на сонце Клюєва. І сьогодні так звані китайці приходять лобіювати, хочуть повернутися, тому що за ними Клюєв. Тобто і я, і Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки працюємо дуже системно, дуже стало для того, щоб зробити нашу країну енергоефективною, енергонезалежною.

А питання заробітних плат урядовців, коли пан Гройсман виходить і каже, що депутати не повинні збільшувати собі заробітних плат, тоді як самі збільшують собі постановою, яка набирає чинності з дня опублікування та застосовується з 1 травня, — повинно бути вирішено, щоб усі були в рівних умовах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Більшість представників фракцій підтримали проект закону, але були й ті, які казали, що голосуватимуть проти. Тому кожен голос буде важливим. Можемо голосувати? (Шум у залі).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про теплопостачання» щодо укладання довгострокових договорів на постачання теплової енергії» (№4581) за основу. Прошу проголосувати.

(3a) - 192.

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Колеги, наступна пропозиція – повернути проект закону до комітету на доопрацювання. Підтримаємо цю пропозицію? Ми зможемо добрати в ній голосів?

Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію повернути проект до комітету для підготовки на повторне перше читання.

Прошу всіх сконцентруватися, щоб ми не втратили законопроекту. Хто підтримує пропозицію щодо повернення проекту до комітету для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, голови комітетів і міністри працюють над тим, щоб пропонувати ті законопроекти, які мають підтримку в залі. При цьому наголошую, щоб була проведена попередня робота, наше голосування — це лише верх всієї законодавчої роботи, яка здійснюється. Бажано, щоб усі дискусії відбулися до того. Я дуже розраховую на те, що надалі комітети, коли пропонуватимуть свій блок законопроектів, будуть розробляти їх так, щоб ми приймали, а не повертали до комітету.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» щодо удосконалення деяких положень» (№4582). Але перед тим, колеги, я хочу зробити одне повідомлення, до мене звернувся Прем'єрміністр. Отже, я 10 днів не підписував проект постанови щодо висновків і пропозицій до проекту про прийняття бюджету на 2017 рік, тому що там були пункти про підвищення заробітних плат. Я його підписав лише після того (мій підпис стояв першим номером), як отримав підписи всіх голів фракцій щодо внесення змін. Але тепер звертається уряд, щоб ми на 10 днів відтягнули строк подачі проекту бюджету, бо тих 10 днів вони не могли працювати.

Чи ϵ згода залу, щоб я сказав, що Верховна Рада підтриму ϵ ? Продовжуємо на 10 днів. Це не голосування, це повідомлення, що було зроблено з мо ϵ ї вини.

Шановні колеги! А тепер переходимо до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» щодо удосконалення деяких положень» (№4582).

Прошу підтримати пропозицію розгляду за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 169.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича.

ЗУБКО Г.Г. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Саме змінами до Закону «Про питну воду та питне водопостачання» ми надаємо повноваження місцевому самоврядуванню затверджувати право прийому стічних вод, встановлювати облік стічних вод і відповідальність за забруднення навколишнього середовища, якщо саме користувачами скидаються стічні води, які не обліковуються.

Цим законопроектом треба врегулювати визначення суб'єктів у сфері водопостачання та централізованого водовідведення, а також вимоги до місцевих правил приймання стічних вод. Це дасть можливість насамперед говорити про екологію, про те, що саме такий облік і такі правила уможливлять вкладати кошти у стічні води, водоочищення і підготовку питної води.

Я пропоную цей законопроект, який підтриманий комітетом, прийняти в першому читанні з тим, щоб не лише підвищити ефективність експлуатації цих споруд, зменшити тарифи, а також і підвищити відповідальність за експлуатацію і забруднення навколишнього середовища.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Балицький Євген Віталійович.

БАЛИЦЬКИЙ Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №80, Запорізька область, самовисуванець). Кабинет Министров Украины в поданном законопроекте о внесении изменений в Закон Украины «О питьевой воде и водоснабжении» относительно усовершенствования некоторых положений» предлагает уточнить отдельные положения, касающиеся водоотвода, которые на сегодняшний день регулируются только на подзаконных актах. В частности проектом предусматривается совершенствование праворегулирования отношений в сфере производства, транспортировки и поставки питьевой воды, отвода, транспортировки, очистки сточных вод, а также определение размера оплаты за их очистку.

Органам местного самоуправления предоставляются полномочия по утверждению местных правил приема сточных вод и определение размера платы за их очистку. Этими правилами также устанавливается плата за сверхнормативный сброс промышленных и других сточных вод в системе водоснабжения.

Внесение таких изменений, вне всякого сомнения, будет способствовать повышению уровня управления предприятиями водоснабжения и водоотведения, что в конечном итоге приведет к более экономичному водопотреблению и соответственно уменьшению сброса сточных вод.

Согласно объяснительной записке к законопроекту его реализация не требует дополнительных материальных или иных расходов.

Вместе с тем, уважаемые коллеги и члены правительства, необходимо отметить факт того, что катастрофическое состояние водопроводных и канализационных систем в государстве сегодня имеет место быть. Без финансирования этой проблемы с каждым годом будет становиться только хуже.

Хочу подчеркнуть, что в 2013 году Общегосударственная целевая программа «Питьевая вода Украины» на 2011—2020 годы не финансировалась. Это приводит к разрушению водопроводно-канализационного хозяйства страны, ухудшению качества питьевой воды.

Комитет обращается к Премьер-министру Украины с предложением предусмотреть в проекте Государственного бюджета Украины на 2017 год расходы на выполнение таких мероприятий.

Комитет по вопросам экологической политики, природопользования и ликвидации последствий Чернобыльской катастрофы предлагает Верховной Раде Украины принять законопроект «О внесении изменений в Закон «О питьевой воде и питьевом водоснабжении» за основу и в последующей доработке в комитете.

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два - за, два - проти. Будь ласка.

Світлана Заліщук передає слово для виступу Рибаку. Увімкніть мікрофон Рибака. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, в Законі України «Про питну воду та питне водопостачання» є стаття 7, у якій ідеться про гарантії прав споживачів у сфері питної води та питного водопостачання. Цією статтею держава гарантує захист прав споживачів у сфері питної води та питного водопостачання. Але насправді протягом останніх років жодної копійки з державного бюджету не виділили на програму «Питна вода України». У нас дуже багато від сходу до заходу, від півночі до півдня населених пунктів страждає від відсутності чистої і якісної питної води, а подекуди взагалі її відсутності як такої.

Тому, шановні колеги, поправка нашого Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи до проекту бюджету на 2017 рік з проханням виділити хоча б 200 мільйонів гривень на програму «Питна вода України». Думаю, що цей законопроект ми проголосуємо у першому читанні, доопрацюємо комітетом, але все-таки до бюджету потрібно вносити зміни і виділяти ці кошти на чисту питну воду для українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сажко передає слово на виступ Королевській.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Уважаемые коллеги, у нас сегодня эксперименты от правительства продолжаются. Предлагают провести своеобразный «налог на дождь». Этим законопроектом мы, можно сказать, вводим налог на лужи. И мы в этом зале все должны прекрасно понимать, что такое предложение правительства приведет к повышению стоимости централизованного водоотведения для людей.

Если вы считаете, что люди сегодня недостаточно платят по тарифам, что у нас в стране вопрос с водой решен, у всех она чистая, вовремя доставленная, качественная, то, конечно, тогда пришло то самое время сегодня посчитать все лужи в стране и возложить их стоимость на людей.

Поэтому фракция «Оппозиционный блок» требует от правительства рассказать людям, объяснить депутатам в парламенте, какая у них программа по снижению тарифов, и пора остановится. Такое ваше решение приводит к еще большему повышению стоимости жилищнокоммунальных услуг.

Поэтому мы настаиваем: без понижения тарифов, без программы, как будет пересмотрена цена на газ, на услуги, рассматривать какиелибо решения, возможно, в чем-то и правильные, но которые приводят к повышению стоимости услуг для людей, — недопустимо. «Оппозиционный блок» за такое решение голосовать категорически не будет.

И я предлагаю парламенту не рассматривать законопроекты правительства, пока они не примут решение отказаться от повышения себе заработной платы. Потому что мы сейчас сидим, голосуем их

непрофессиональные решения, а они себе еще и зарплаты за это поднимают.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» – Одарченко Юрій Віталійович.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Євтушку.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Зараз я також хочу звернутися до віце-прем'єр-міністра. Пане Зубко, сьогодні ви стали свідком того, як дурите народ України. Покажіть, будь ласка, свої заробітні плати. Скільки ви отримуєте на руки? Які у вас оклади, якщо помножити на три? І ваш фонд оплати праці від 20 тисяч помножується на чотири — 60—80 тисяч гривень отримуєте, натомість критикуєте народних депутатів, які говорять правдиві речі.

А тепер щодо законопроекту. Я одразу скажу, що фракція «Батьківщина» підтримуватиме даний законопроект у першому читанні. Просимо до другого читання підготувати зміни не лише в назві, а й у преамбулі за текстом. Метою законопроекту є вдосконалення законодавства у сфері питного водопостачання та водовідведення. У тих містах, де є два різні підприємства, які здійснюють послуги з водопостачання, а інші – з водовідведення, потрібно, очевидно, зробити одне підприємство, оптимізувати видатки на всі ці речі. З'являється таке поняття, як підприємство центрального водовідведення стічних вод. Хто бачив весною у місті, коли йдуть дощі, повені, то у стічних каналізаційних водах з'являється великий об'єм води, що у свою чергу призводить до навантаження насосів, до використання енергії. Саме з'являється можливість для органів місцевого самоврядування передбачити правила прийняття цих стічних вод, а також правила встановлення тарифів, які потім будуть затверджені на виконкомі. Це правильна ідея, правильна філософія.

Тому ми просимо якісно підготувати до другого читання законопроект. І зможемо підтримати його в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від депутатської групи «Воля народу» — Литвин Володимир Михайлович.

ЛИТВИН В.М. Шановний Голово! Шановні колеги! Проблема аж кричить. Сьогодні на Поліссі у криницях взагалі немає води. Я думаю, що Верховна Рада спільно з Кабінетом Міністрів має приймати спеціальне рішення щодо цього. Але я читаю: вносяться зміни до Закону України «Про питну воду і водопостачання». Про що йдеться? Ідеться про стічні води. Причому ця проблема перекидається на місцевий бюджет. Тепер кожна місцева влада визначатиме критерії, за якими стічні води вважаються допустимими, а про відповідальність підприємств, які забруднюють джерела водопостачання, фактично мова не йде.

Наприклад, Понінківський картонно-паперовий комбінат з Хмельницької області скидає відходи в річки Хомора і Случ. Люди п'ють цю воду. І відповідальність за визначення критеріїв покладається на місцеві органи влади. Ми знаємо, які будуть ці критерії. Тоді, як повинні бути єдині правила для всієї країни, тепер ці правила буде встановлювати кожна місцева адміністрація. Це абсолютний абсурд. І нам, очевидно, треба говорити про питну воду, а не про стічні води. Але відповідальність за якість питної води покладається на місцеві водоканали. А вони будуть приймати те, що їм дають.

Мені бачиться, що треба приймати серйозне системне рішення. Не можна розглядати і приймати «метелики»!? Я сиджу і дивлюся: ми приймаємо «законодавчі метелики» і ставимо відповідні позначки, що провели величезну роботу. Має бути центральна політика, мають бути єдині санітарні правила, і ми їх не повинні упускати з урахуванням обстановки. Ми ж після Чорнобиля всі правила привели у відповідність з результатами Чорнобильської трагедії. Що ми робимо?!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Об'єднання «Самопоміч» – Альона Бабак.

БАБАК А.В. Шановні народні депутати! Сьогодні абсолютно необхідно прийняти цей законопроект за основу, тому що Постановою Кабінету Міністрів скасовуються правила скидання стічних вод у місцеві каналізації. Почнеться некерований процес скидання в міську каналізацію або каналізацію населених пунктів стоків від промислових підприємств, яких не можна буде навіть оштрафувати за понаднормативне забруднення. Це неможливо. І якщо ми зараз не приймемо цього законопроекту, уся відповідальність за понаднормативне забруднення ляже фактично на споживача, яким є сьогодні населення.

Ми не повинні цього допустити і створити умови для того, щоб на рівні населених пунктів приймалися адекватні правила, споживачі встановлювали, хто ϵ забруднювачем, і саме вони щоб платили за понаднормативне забруднення. Забруднювач повинен платити. І ми повинні створити ці правила гри на рівні закону.

Щодо внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», то абсолютно назріло питання розроблення і прийняття закону про децентралізовану каналізацію, щоб наші ці септики не забруднювали грунтових вод. Можливо, потім ми зробили б ревізію закону щодо питної води і перенесли ці положення.

Але сьогодні прохання до всіх підтримати законопроект за основу, допрацювати ті речі, які потрібно, і не дати понаднормативно забруднювати каналізації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Левченко — 1 хвилина, Домбровський — 1 хвилина, і переходимо до голосування. Колеги, за 2 хвилини відбудеться голосування.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Я щойно чув про те, що треба приймати закон, тому що Кабінет Міністрів скасував певну постанову. Це черговий випадок, коли замість того, щоб належним чином врегулювати правовідносини в конституційний спосіб і у логічний спосіб, робляться абсолютно неправильні речі.

Справа в тому, що позиція, яка тут міститься — перенести і дати можливість водоканалам через правила приймання стічних вод встановлювати тарифи, є абсолютно не конституційною, і це повна маячня. Тобто ви даєте абсолютно підвідомчому внутрішньому документу водоканалу статус нормативного, по суті, акта законодавства. Ну, що за повна маячня? Тобто водоканал може сам змінювати тарифи, які він сам і отримує. Тому, безперечно, за законопроект у такому вигляді не можна голосувати, він неконституційний, абсурдний і, безперечно, призведе до збільшення тарифів на водовідведення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Домбровський, 1 хвилина.

Колеги, через 1 хвилину відбудеться голосування. Прошу запросити депутатів до сесійної зали і підготуватися до прийняття рішення. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, на жаль, у цьому залі є спроба політизувати і піднести до рівня Конституції будь-яке реальне рішення або практичний законопроект.

Але як людина, яка працювала і міським головою, і головою обласної державної адміністрації, і має великий досвід в житловокомунальному господарстві, можу сказати, що є три дуже важливі питання для будь-якого органу місцевого самоврядування: це сміття (Львів показав, наскільки це серйозна проблема); це тепло, за що ми щойно не проголосували, але яке має відношення до кожної родини; вода і водопостачання. Цей законопроект потрібно приймати в першому читанні, працювати над ним і вирівнювати ті нюанси, які є. Але проблема забруднення водопровідно-каналізаційної системи, модернізація сьогодні, як ніколи, актуальна. Тому прошу проголосувати за це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Добре. Давайте ще надамо 1 хвилину віце-прем'єр-міністру. Дуже коротко. Прошу всіх депутатів зайти до сесійної зали і підготуватися до голосування.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, я абсолютно підтримую народних депутатів, які чітко розуміють технічні питання в цьому законопроекті. Загальне правило встановлюється Кабміном. Правила, які встановлюються на місцях, затвердження — місцевим самоврядуванням. Не водоканалами, а саме виконкомами місцевого самоврядування, які чітко знають склад промисловості, кількість забруднюючих підприємств, працюючих на цій території, і яка повинна бути оплата в цьому напрямі. Це ті кошти, що можуть бути повернені від забруднюючих підприємств саме до складу бюджетів місцевого самоврядування, які будуть проінвестовані для того, щоб підсилити очистку води, а найголовніше, — якість води, яка постачається.

Тому дуже прошу підтримати це технічне питання, яке врегульовує дуже багато тих речей, які сьогодні стосуються якості води.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення, колеги. Будь ласка, займайте свої робочі місця.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» щодо удосконалення деяких положень» (№4582) лише за основу. У кого є застереження, ми зможемо доопрацювати між першим і другим читаннями, внести усі необхідні пропозиції і скоригувати дане питання. Я прошу вас підтримати за основу проект закону №4582. Прошу проголосувати.

(3a) - 243.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет і депутатів.

Зараз Ірина Геращенко, з вашого дозволу, зробить коротке оголошення про виставку, яка проходить на третьому поверсі. Послухайте, будь ласка, уважно, щоб використати перерву з користю.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, у кулуарах Верховної Ради зараз проходить виставка, присвячена бійцям батальйону «Кривбас». На жаль, серед представників цього батальйону є хлопці, які досі знаходяться в заручниках. Думаю, що було б правильно, щоб ми всі подивилися цю виставку, морально підтримали наших заручників. Там є мами, дружини полонених, їх також треба підтримати, щоб вони могли переконатися в тому, що ми дбаємо про звільнення хлопців.

Дуже дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту оголошується перерва на 30 хвилин. Ми зберемося в залі о 12 годині 35 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершений. Я прошу заходити до залу і займати робочі місця для продовження нашої роботи.

Нагадую: ми розглядаємо питання будівництва та житловокомунального господарства. Це законопроекти №4555 і №4555-1, які наступними стоять у порядку денному. Я прошу заходити до залу для продовження нашої роботи. Будь ласка.

Прошу секретаріат запросити депутатів до залу, тому що навіть вийти на голосування за скорочену процедуру буде важко за тих об'єктивних умов, у яких ми зараз перебуваємо. Брати і сестри, прошу з кулуарів заходити до залу. Зараз відбудеться голосування за скорочену процедуру, і нам необхідно 150 голосів. Будь ласка.

Шановні колеги, поки збираються депутати, я хочу повідомити, що зараз в сесійному залі парламенту, на балконі, знаходяться матері наших полонених героїв, воїнів: Олега Карпова, Андрія Маркина, Руслана Сугака, Олександра Лазаренка, Миколи Герасименка.

Хочу, щоб ми всі відзначили їхню мужність і відданість. Хотів би, щоб ми всі разом сказали, що докладемо усіх зусиль, щоб якнайшвидше ваші діти були звільнені з полону (Оплески). Духу й мужності. Ми зробимо все можливе, щоб якнайшвидше вони були визволені, і обіцяю, що з вами проведу зустріч під час перерви з 14 до 16 години.

Я ще раз повторю: матері наших полонених щойно зайшли до залу. Ми бажаємо вам мужності й відваги. Дякую вам за ваших синів (Оплески).

Шановні колеги! Переходимо до розгляду законопроектів №4555 і №4555-1, які узгоджені фактично усіма фракціями. Більше того, уряд пішов на те, щоб підтримати депутатський законопроект, зважаючи на його якіснішу підготовку. Тут ми маємо повний консенсус у залі.

У мене прохання, щоб ви підтримали пропозицію розгляду за скороченою процедурою. Я прошу зайняти свої робочі місця і проголосувати.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію розгляду законопроектів №4555 і №4555-1 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

(3a) - 110.

Я поставлю ще раз. Колеги, якщо ми зараз ввійдемо в повне читання, то не зможемо пройти блоку, тим паче що цей законопроект надзвичайно короткий і простий за своєю суттю. Колеги, я звертаюся до вас з проханням, щоб ви в даному законопроекті не шукали політичної дискусії, а всі гуртом підтримали його. Колеги, це, справді, прості й короткі законопроекти, які підтримуються усіма фактично фракціями. Більше того, це депутатські законопроекти. Я прошу зайти до залу, щоб ми набрали необхідну кількість голосів.

Колеги, перейнялися відчуттям відповідальності, можемо голосувати? Я ще раз поставлю на голосування пропозицію розгляду законопроектів 4555 і №4551 за скороченою процедурою.

Колеги, усіх тих, хто ϵ в залі, прошу підійти до робочих місць. Ми ж буквально лічимо голоси. Прошу проголосувати за скорочену процедуру.

(3a) - 140.

Я ще раз поставлю, може, ми доберемо 10 голосів, колеги? Ви ж розумієте, у чому полягає моя логіка як головуючого? Ми пройшли і блок питань щодо ЖКГ, потім змогли перейти і до наступного блоку. Ми не зможемо вийти на інтенсивну роботу, тим більше, законопроект, справді, є нескладним, він простий і не потребує обговорення за повною процедурою. Я знаю, що дехто зі мною не згоден, що кожен законопроект має розглядатися за повною процедурою. Але якщо ви вчитаєтеся в суть законопроекту, підтримаєте пропозицію розгляду за скороченою процедурою.

Я прошу зайняти свої робочі місця, щоб ми почали, нарешті, працювати. Як казав наш класик: «Працювать, працювать, працювать». Готові? Я ставлю ще раз на голосування і прошу підтримати розгляд законопроєктів №4555 і №4555-1 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати, колеги.

(3a) - 162.

Рішення прийнято. Дякую за підтримку.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича. Будь ласка, пане Геннадію.

ЗУБКО Г.Г. Шановний пане Голово! Шановні колеги! До вашої уваги пропонується законопроект, яким вносяться зміни до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів до обладнання, яке використовує відновлювані джерела енергії. Ми зараз доповнюємо ще більший перелік саме тієї енергії, яка повинна бути віднесена до альтернативної, що дасть можливість не лише рухатися до адаптації національного законодавства, до законодавства Енергетичного Співтовариства, а зокрема Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/28/ЄС про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Ви знаєте, що Україна, підписавши Паризьку конвенцію, взяла на себе досить серйозні зобов'язання, але з досить серйозними зобов'язаннями ми даємо маршрутну карту нашим споживачам, у який спосіб рухатися до розширення переліку видів відновлюваної енергії, що може бути використана задля скорочення споживання газу. А це означає прямий рух до енергонезалежності країни.

Тому саме до цього закону вноситься і уточнюється зміст поняття «відновлювані джерела енергії», доповнивши їх перелік такими видами енергії, як гідротермальна та аеротермальна. А також визначити, що теплова енергія, вироблена тепловими насосами з аеротермальної, гідротермальної або геотермальної енергії, вважається такою, що вироблена з альтернативних джерел енергії. Таким чином, ми збільшуємо перелік обладнання і можливість виконання Паризької конвенції.

3 іншого боку, я хотів би підтримати пана Голову. Я не сказав би, що більш якісно, але більш підсилено саме цей проект у альтернативному законопроекті №4555-1. Я дякую групі депутатів, які, доопрацювавши цей законопроект, внесли нові терміни: «аеротермальна

енергія», «гідротермальна енергія» та «геотермальна енергія». Це, можливо, дуже складні технічні речі, але це саме те, що дає можливість ще більше розширити спектр використання відновлюваних джерел енергії і рухатися до енергонезалежності країни.

Тому ще раз дякую і прошу підтримати законопроект №4555-1. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до співдоповіді голову підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Рябчина Олексія Михайловича. Будь ласка, пане Олексію.

РЯБЧИН О.М. По-перше, я хочу подякувати матерям тих героїв, які зараз тимчасово знаходяться в полоні, і закликаю українську владу зробити все для того, щоб наші герої якнайшвидше повернулися додому. Дякуємо вам і молимося за ваших синів та чоловіків.

По-друге, я дуже радий, що уряд підтримав наш депутатський законопроект. Тим самим він визнав, що коли уряд співпрацює з депутатами, з комітетом, а не критикує позиції депутатів щодо недолугих законопроектів уряду, це буде краще для держави.

Чим відрізняється комітетський законопроект? Ми додаємо до визначення ще декілька термінів: «аеротермальна енергія», «геотермальна енергія», «гідротермальна енергія». Тим самим ми зможемо звітувати перед Енергетичним Співтовариством щодо наших зобов'язань. До 2020 року ми повинні підвищити до 11 відсотків генерацію альтернативних джерел енергії. Зараз у нас приблизно 1,3 — виробляється із сонця, вітру та малих ГЕС, і приблизно 4—4,5 дає нам велика ГЕС. Тобто разом у нас 6,5 відсотка, а нам треба 11. Ми вже не встигаємо. Тому ми додаємо ці речі, які й повинні були бути, для того щоб правильно відзвітували. У нашому законопроекті чітко виписано, що це звітування перед Енергетичним Співтовариством, де не йдеться про надання «зеленого тарифу» чи якихось податкових пільг, а визначена частка обчислюваності відповідно до методики, яка буде розроблятися Держенергоефективності.

І пропонуємо враховувати енергію теплових насосів не лише, якщо вони живляться від теплових електростанцій. Ми фактично комітетом взяли директиву, переклали її і включили до законопроекту, який став більш якісним, ніж той, який подавав уряд.

Прохання підтримати рішення комітету, проголосувати законопроект за основу та в цілому. Там більше немає чого доопрацьовувати. Давайте не будемо засмічувати зал маленькими проектами до другого читання. Прохання підтримати законопроект за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олексію.

Прошу провести запис на виступи в обговоренні: два - за, два - проти.

Іван Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Одарченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Я хочу звернутися до віце-прем'єр-міністра. Геннадію Григоровичу, ми розпочали засідання після перерви з того, що шанували сім'ї тих військовослужбовців, які перебувають у полоні, воюють. І це було нагадуванням про те, що сьогодні в нас на кордоні з Україною йде війна і є точки, які потребують особливої уваги влади.

От я хочу звернути вашу увагу на те, що відбувається в Генічеську. Генічеськ, мабуть, знають усі в Україні і в Європі. Це територія, яка знаходиться на кордоні з Кримом. Сьогодні завдяки тому, що ви повністю бездіяльні, місто Генічеськ знаходиться без газу, не може зайти в опалювальний сезон. Населенню Генічеська заявляють про те, що вони мусять залишати своє житло і йти зі своїх домівок до інших центрів, де є опалення. І нічого, я підкреслюю, нічого не робиться для того, щоб заспокоїти населення, незважаючи на те, що в минулому році були провокації, коли Російська Федерація заявляла, що саме вона дала газ для Генічеська. Ви розумієте, що сьогодні ваша бездіяльність у плані газопостачання до Генічеська ставить під загрозу безпеку у нашій країні!

Ми приймаємо ці проекти законів, які тут один з депутатів влучно назвав «метеликами». Але ви абсолютно не займаєтеся тим,

щоб країна ввійшла в опалювальний період, особливо в тих місцях, де ϵ безпека в нашій державі.

Я хочу сказати, що й у обласних центрах ті ТЕЦ, які знаходяться у вашому підпорядкуванні, що ви мусите організувати, щоб вони зайшли в опалювальний період, сьогодні не готові. Херсонська ТЕЦ сьогодні не може зайти в опалювальний період, тому що вона не готова до цього. Половина міста Херсона знаходиться без опалення.

Ви потім розповідатитимете про те, що в цього підприємства є збитки, тому що воно не може ефективно працювати. Сьогодні збитки на підприємстві тому, що ви не організували його запуску. Тепла немає, теплоносій продається не тієї якості, люди не будуть платити за нього, підприємство руйнуватиметься.

Я ще раз наголошую вашу увагу: Генічеськ мусить бути з теплом. Ви повинні розуміти відповідальність, сьогодні своєю роботою мусите захищати кордони нашої країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заболотний Григорій Михайлович передає слово Домбровському.

Будь ласка, Домбровський.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Я все-таки дозволю собі повернутися до законопроекту №4555, який ми обговорюємо, і звернути увагу на таке. Перше. На мій погляд, це достатньо яскравий приклад, коли Кабінет Міністрів і Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки мають можливість дуже професійно готувати такі законопроекти і вносити їх до залу, для того щоб приймалися рішення по суті, а не за формою. І тому я щиро дякую комітету за таку активну позицію і велику роботу.

Друге. Це суто технічний законопроект, який не потребує великої дискусії. Він дає можливість враховувати при моніторингу наших зобов'язань перед Енергетичним союзом цілком нові технології, пов'язані з геотермальною енергетикою або з використанням теплових насосів. І це уможливлює певною мірою підняти статус нашої держави з виконання наших енергетичних зобов'язань.

Тому я підтримую позицію своїх колег прийняти не лише за основу, а в другому читанні та в цілому, і дати можливість Україні рухатися вперед у питаннях енергетичних реформ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ляшко Олег Валерійович. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. У мене запитання до представника уряду. Чому абсолютно мізерні кошти передбачені в проекті бюджету на наступний рік на енергомодернізацію? Адже ті драконівські тарифи, які встановила Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг і урядовці, не дають можливості більшості громадян оплачувати ці тарифи. Тому єдина можливість розв'язання цієї проблеми — це за рахунок державного бюджету, за рахунок облгазів, енергомодернізація. Наприклад, люди, які поставили в селі котел 10–15 років тому, газифікувавши хату, не мають сьогодні можливості замінити цього котла. Це має робитися за рахунок державного бюджету, за рахунок облгазів.

Те саме щодо лічильників. Зараз пішла пошесть: ставлять один лічильник на весь багатоквартирний житловий будинок у місті, замість того щоб лічильники обліку тепла, води, газу ставити індивідуально в кожній квартирі, щоб людина сплачувала саме стільки, скільки вона споживає, а не середній показник, використаний будинком.

Крім того, у проекті бюджету на наступний рік передбачено понад 60 мільярдів гривень на субсидії, натомість менше 1 мільярда гривень — на енергомодернізацію. Яким чином ми збираємося подолати енергозалежність? Яким чином ми збираємося модернізувати?

У мене питання до уряду. Як ви збираєтеся модернізувати житлово-комунальне господарство, коли ви весь народ пересадили на допінгову голку цих субсидій, фактично консервуючи бідність і енергозалежність? Тому ми вимагаємо від вас передбачити в проекті бюджету на наступний рік кошти на заміну котлів, особливо у сільській місцевості, на встановлення індивідуальних лічильників в кожній квартирі, в кожному житловому помешканні. Безумовно, це масштабна енергомодернізація країни, яка на часі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу усіх заходити до залу. Ще буде два короткі виступи. Зараз Соловей, 1хвилина, потім — завершальне слово віце-прем'єр-міністра, 1 хвилина.

Увімкніть мікрофон народного депутата Солов'я. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, дехто хоче применшити роль цього законопроекту, але я вважаю, що він є важливим і сьогодні абсолютно на часі. Бо ми останні два роки обговорюємо питання газу тоді, як увесь світ вже давним-давно обговорює питання альтернативних джерел енергії. Для прикладу, два тижні тому Ілон Маск, засновник компанії «Tesla», презентував сучасну покрівлю, яка дасть можливість опалювати будинки виключно енергією сонця. Це яскравий приклад того дисонансу, про який говорять в Україні, і те, що сьогодні є на порядку денному у світі. І тому цей проект закону саме стимулює розвиток альтернативної енергетики. Це такий невеликий крок до того, щоб розвивати конкурентність нашої держави і нашої економіки.

Вважаю, що нам немає чого розмусолювати цього законопроекту на два читання. Давайте приймемо його в цілому і будемо рухатися вперед.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олексію Рябчин, ϵ технічна поправка, про яку говорять, ви переговоріть з Левченком.

А зараз слово надається Геннадію Зубку, 1 хвилина. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, я хотів би звернути увагу, що потрібно працювати в регіонах, спілкуватися зі своїми людьми. І я пропоную народним депутатам, які після пленарного тижня повернуться додому, поспілкуватися, у тому числі, з Андрієм Гордєєвим — головою адміністрації Херсонської області, який вам конкретно доповість про постачання газу до Генічеська.

Але, з іншого боку, я хотів би вам як народним депутатам запропонувати все-таки відпрацювати цей інвестиційний проект, який має технічне, економічне обґрунтування, і дати можливість провести газопровід, який дасть можливість розвивати Генічеський район

у цілому, а не лише місто Генічеськ, постачаючи газ з материкової частини, а не з тієї свердловини, яка сьогодні працює в Азовському морі. І тут потрібна спільна робота і народних депутатів, і виконавчої гілки влади, і безпосередньо місцевих адміністрацій. Так само я хотів би підтримати Ляшка Олега Валерійовича, який виступав і казав про те, що потрібно збільшувати сьогодні інвестиції в енергоефективність. Можливо, під час розгляду проекту бюджету, дійсно, збільшити саме цей напрям для того, щоб продовжити дію тієї програми щодо забезпечення населення альтернативними котлами, передбачивши людям компенсацію мінімум 20 відсотків для придбання котлів із використанням альтернативних джерел енергії.

Тому, будь ласка, співпрацюймо разом, вирішуймо питання, затверджуймо інвестиційні проекти як глобальні, як щодо постачання цілих районів, а також міста Генічеськ, так і безпосередньо стосовно допомоги нашим українським родинам через компенсацію їх витрат на енергоефективні заходи, у тому числі придбання негазових котлів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хотів би запитати в автора законопроекту, чи утрясли питання, чи там, дійсно, ϵ якась технічна річ, яку нам треба було б виправити? Пане Олексію, можемо ставити на голосування? Так?

Шановні колеги, усі, хто взяв участь в обговоренні, висловили переконання, щоб ми проголосували і в першому, і в другому читаннях дуже простий технічний проект закону. Якщо є потреба внести якусь поправку, зараз народний депутат Рябчин може її оголосити. Ви не згодні з нею, так, пане Олексію? Можна голосувати.

Тоді, шановні колеги, прошу зайти до сесійного залу і підготуватися до голосування. Ставлю на голосування депутатський проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів до обладнання, яке використовує відновлювані джерела енергії» (№4555-1). І комітет, і наголошую, усі виступаючі, закликали проголосувати його за основу та в цілому. Тому я ставлю на голосування і прошу підтримати рішення комітету. Прошу голосувати, колеги.

(3a) - 226.

Рішення прийнято. Вітаю комітет, пана Олексія з прийнятим законом.

Колеги, я по кілька разів оголошую, що відбудеться голосування, і депутати в останню хвилину починають забігати. Треба бути уважнішими.

_____

На ваш розгляд пропонується наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги» (№4564). Прошу підтримати пропозицію розгляду його за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

(3a) - 162.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича. Будь ласка, пане Геннадію.

ЗУБКО Г.Г. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я розумію, що сьогодні важко розглядати цілий пакет технічних законопроектів. Але це також важливий проект закону, тому що внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону «Про адміністративні послуги», а саме до частин першої, восьмої, одинадцятої, тринадцятої Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» уможливить визначити підстави для видачі свідоцтв про кваліфікацію когенераційної установки, належність палива до альтернативного, суб'єктів та їх повноваження щодо надання таких адміністративних послуг, перелік та вимоги документів, які необхідні для отримання таких послуг, а також безоплатність і граничний строк їх надання. Тому нам потрібно врахувати це рішення, бо в нас сьогодні дуже багато стримуючих факторів, які не дають можливості, одночасно застосовуючи альтернативні джерела енергії, генерувати електричну енергію і таким чином робити ті перші кроки для підсилення енергетичної незалежності країни.

Тому саме внесення безпосередніх змін до деяких законів України дають можливість розв'язати проблеми, пов'язані із сертифікацією, наданням дозволу, можливістю отримання такого сертифікату, для

того щоб визначити, що саме ця установка працює на альтернативному паливі. Тому я хотів би, щоб наші народні депутати підтримали цей законопроект за основу та в цілому. Він дуже простий, але технічний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошую першого заступника голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Домбровського Олександра Георгійовича. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, цей законопроект за своєю суттю дуже простий. У травні ми прийняли закон України «Про адміністративні послуги», який введений у дію. Тепер нам треба внести зміни до двох законів, про які щойно сказав віце-прем'єр-міністр, які уможливили б більшу прозорість, чіткість і формалізацію.

У частині ми даємо відповідь на запитання: хто має можливість отримувати такі адміністративні послуги? Цей законопроект дає відповідь на питання чіткого переліку тих вимог, які можуть висуватися під час отримання адміністративних послуг, і що ця послуга є безкоштовною, що є немаловажним. І четверта позиція — як довго має право той чи відповідний орган давати відповідь, і чіткий перелік підстав, чи так, чи ні.

Абсолютно аналогічні умови висуваються щодо законопроекту про альтернативні види палива. Тому ϵ пропозиція підтримати цей законопроект. І прошу рішення Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки проголосувати.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні даного питання: два – за, два – проти.

До слова запрошую народного депутата Альону Бабак, фракція «Об'єднання «Самопоміч».

БАБАК А.В. Шановні народні депутати, підтримуючи в цілому рух держави до вдосконалення адміністративних процедур і надання адміністративних послуг, хотілося б зазначити, що законопроект не ϵ таким простим, як про нього сьогодні сказали. У законопроекті з'являється цілий розділ щодо сертифікації альтернативного палива на підтвердження того, що воно ϵ альтернативним.

Запитання: для чого? У Європі відбувається підтвердження альтернативних видів палива, у разі якщо держава дає ті чи інші пільги виробникам енергії з таких видів палива. І тоді визначається, чи, дійсно, це паливо є таким, що підтримує принципи сталості, що добування і вироблення такого палива не порушує принципів екологічного розвитку, біорозмаїття видів і таке інше. Тут нічого про це не йдеться.

Більше того, тут не зазначається, що в нас альтернативними видами палива є і тверде, і рідке, і газове. І виробники рідкого, твердого палива, наприклад, пелетів, сьогодні дуже великою частиною експортують свою товарну продукцію за кордон. Їм взагалі не потрібні ніякі сертифікати і підтвердження, тому що покупці просто беруть кілограми такого палива з відповідної партії, перевіряють на зольність, вологість, калорійність і відсутність хімічних домішок, і їм цього достатньо. Ми ж вводимо цілу систему сертифікації за видами палива, не виключаючи і не розрізняючи, що буде відбуватися, і що жодним чином не влаштовує наших експортерів.

Тому вважаємо, що цей проект закону не готовий для підтримки, не передбачає того, що ε нині на ринках України, і немає абсолютно ніякого сенсу в сертифікаті на це паливо без належної державної підтримки і в запровадженні принципу, що якщо ε державна підтримка — отримуй такий сертифікат, нема ε — тобі такий сертифікат не потрібен.

На жаль, цього немає в законопроекті і його складно підтримувати саме в такому вигляді.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошую народного депутата Олега Недаву, фракція «Блок Петра Порошенка».

НЕДАВА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №53, Донецька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановне панство! Безумовно, цей блок законопроектів, який ми сьогодні розглядаємо, дуже важливий для держави. Це перший потужний блок законопроектів.

Я хочу звернути вашу увагу на те, що альтернативні види палива в нас у країні використовуються хаотично і на свій розсуд. Ці законопроекти дають можливість більш-менш поставити це в рамки закону. Я прошу всіх підтримати дані законопроекти, і особливо проект №4564. Так, є деякі проблеми. Такі проблеми були й у Польщі, наприклад, коли давали 20 відсотків компенсації за використання пелетів, то й там було вирубано багато лісів. Потім це прикрили, і зупинили вирубувати ліси. Але ми повинні всі ці питання врахувати між першим і другим читаннями.

Я звертаю увагу всіх моїх колег депутатів, що ми не підтримали законопроекту про водопостачання, але це дуже велика проблема. Дуже велика проблема, як сказав мій колега, і на сході, і на заході. Наприклад, у моєму Слов'янську ця проблема торкається всіх верств населення, бо води немає, скидати її нікуди, усі річки забруднені і вже не справляються з тими завданнями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Альону Шкрум, фракція «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Передаю слово пану Одарченку, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Народний депутат Одарченко, фракція «Батьківщина».

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Геннадію Григоровичу! Зa уряду Тимошенко було прийнято програму реформування ЖКГ, незважаючи на те, що сесійна зала тоді була дуже складною через велику кількість політичних партій. Однак ця програма була настільки переконлива, що депутати від різних політичних партій її підтримали. У ній були чітко зазначені напрями діяльності міністерства, яке ви зараз очолюєте, для того щоб країна виходила з енергетичної кризи: і теплі шуби на будинки, і лічильники. На це були заплановані гроші й був конкретний план заходів. Зараз складається враження, що ви підтримуєте лише ті проекти законів, які опрацьовані якимись грантовими організаціями, котрі зацікавлені тільки в одному напрямі розвитку ЖКГ. Хотілося б, щоб ви мали особисту державницьку системну політику, системний підхід до реформування житлово-комунального господарства і до постановки питань, які нам потрібно вирішувати.

Я хочу повернутися до проблеми у Генічеську. Геннадію Григоровичу, ви ж неправильно сказали. Мережі, які йдуть до Генічеська, це державна власність. І ваш обов'язок як віце-прем'єр-міністра прийняти рішення щодо того, щоб люди були з газом, не народні депутати. До речі, усі депутати, які тут, у залі, від Херсона, підписали вам відповідного листа, обласна рада прийняла відповідне звернення, а ви починаєте розповідати про якийсь спільний план. Геннадію Григоровичу, зверніться до Служби безпеки України, зрозумійте, яка складна там ситуація і терміново вживайте заходів, щоб Херсонщина була єдиною. Щоб не було в нас ще згадувань про полонених, якщо там розгориться, не дай, Боже... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошую народного депутата Наталію Королевську, фракція «Опозиційний блок».

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Уважаемые коллеги! Сейчас мы рассматриваем очередное бюрократическое предложение правительства, потому что будут созданы просто дополнительные административные преграды. В этом проекте закона очень красиво все написано, что квалификация проводится бесплатно, что на бесплатной основе выдаются сертификаты. Вроде на бумаге все выглядит абсолютно симпатично. Но, уважаемые коллеги, поднимите руку в зале те, кто верит

в то, что у нас бесплатно придет контролирующий орган, который будет тебя проверять, вытрусит с тебя массу разных вопросов и после этого тебе что-то даст бесплатно? Ну, вот мы в зале не видим ни одной поднятой руки, потому что бесплатно у нас в стране бывает только сыр, и тот лежит в мышеловке.

Поэтому фракция «Оппозиционный блок» такие проекты закона, которые сегодня не решают комплексно проблему жилищно-коммунального хозяйства, вопрос понижения людям тарифов, цены на газ, на тепло, на свет, — поддерживать не будет. И мы еще раз обращаемся к правительству: имейте совесть, уменьшите себе заработные платы. Стыдно рассматривать ваши непрофессиональные законопроекты за такие деньги, как вы получаете. Поэтому фракция «Оппозиционный блок» данный законопроект рассматривать не будет, и мы требуем понижения тарифов для людей.

Спасибо.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, обговорення завершено. Прошу заходити до залу, займати свої робочі місця і підготуватися до прийняття рішення.

Геннадію Зубку надається 1хвилина. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, думаю, що навіть фракція «Опозиційний блок» визнала, що саме ці послуги необхідні, саме вони даються безкоштовно і саме визначається порядок їх використання. Це, дійсно, ті речі, які дають можливість визначити когенерацію, яка працює на альтернативних джерелах енергії, і саме уможливить спростити і підсилити кроки до енергонезалежності країни. Тому я пропоную цей законопроект підтримати і рухатися далі щодо впровадження більш простої, якісної системи залучення альтернативних джерел енергії для використання як у побуті, так і в промисловості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам колеги.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх підготуватися до голосування. Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення

змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги» (№4564) лише за основу. Усі застереження, які були висловлені, зможуть бути внесені під час доопрацювання законопроекту до другого читання.

Прошу проголосувати і підтримати прийняття за основу законопроекту №4564.

(3a) - 204.

Колеги, чи можу я поставити на голосування пропозицію про направлення законопроекту до комітету на доопрацювання? Олегу, підтримуєте, так?

Отже, ставлю на голосування таку пропозицію: повернути законопроект до комітету для підготовки на повторне перше читання. Ви підтримаєте таку пропозицію? Усі підтримують, так, колеги?

Я прошу підтримати пропозицію... (Шум у залі). Так, на доопрацювання. Відповідно до Регламенту це звучить дослівно так: «направлення його до головного комітету для підготовки на повторне перше читання». Повернути законопроєкт на доопрацювання. Підтримуєте, так?

Отже, я ставлю на голосування пропозицію направити до комітету для підготовки на повторне перше читання проект закону №4564. Прошу підтримати і проголосувати.

((3a)) - 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (№4618). Він передбачає процедуру другого читання. І ми переходимо до його розгляду.

Колеги, секунду, я зараз знайду всі поправки. Там їх велика кількість, щоб ми могли перейти до його розгляду.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Там немає поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, немає поправок. Вибачте, поправок просто немає, і тому я не можу їх знайти.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Рябчина Олексія Михайловича. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Шановний головуючий! Шановні депутати! Законопроектом, який розглядається, пропонується виключити із статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» частини третю та четверту, яким передбачено обов'язкове включення до Державного реєстру виробників рідких біологічних видів палива і біогазу у порядку, що визначено Кабінетом Міністрів.

Кажучи простою мовою, держава повинна вести реєстр біопалива, якщо до нього застосовуються пільги. Ці пільги більше не застосовуються до біопалива, саме тому потреби у веденні цього реєстру немає. Ми повинні стратегічно вирішувати — якщо буде якась пільгова система, то нам не треба скасовувати. Але цих пільг немає, саме тому пропонується підтримати законопроект у другому читанні. До нього не надійшло жодної поправки.

Хочу також зазначити, що минулого разу, коли ставився цей законопроект на голосування, ми пропонували комітетом прийняти його за основу та в цілому. Підтримали це лише 196 депутатів. Зараз ми витрачаємо зайвий час Верховної Ради, для того щоб розглядати цей законопроект.

Тому прохання підтримати цей законопроект, він дуже простий, технічний. Більше ми до нього не повернемося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайти до залу, зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Немає жодної поправки, тому відповідно немає підстав і ґрунту для обговорення.

Ми відразу переходимо до прийняття рішення. Можемо голосувати? Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (№4618) у другому читанні та в цілому. Колеги, прошу проголосувати і підтримати.

(3a) - 225.

Рішення не прийнято. Бачу, що не встигли проголосувати, колеги.

Прошу зайти до залу і сконцентруватися. Я бачу, що не встигли проголосувати.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування законопроєкту №4618. Хто підтримує, прошу проголосувати.

$$((3a)) - 240.$$

Рішення прийнято.

Колеги, тепер я знову ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (№4618) у другому читанні та в цілому. Прошу підтримати і проголосувати.

$$(3a) - 243$$
.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий, колеги. Вітаю автора з успішно прийнятим законом.

У нас є два законопроекти, які на засіданні Погоджувальної ради за наполяганням відразу кількох фракцій і комітетів визначені як невідкладні. Зокрема, проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення друкованих засобів масової інформації Міністерством оборони України та військово-цивільними адміністраціями на час проведення антитерористичної операції» (№5008). Безпекові законопроекти завжди об'єднують зал, і ми їх намагаємося якнайшвидше провести, щоб дати додаткові ресурси для нашої армії і в тому числі для нашої інформаційної безпеки.

Тому я прошу підтримати розгляд даного законопроекту №5008 за скороченою процедурою.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді голову Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторію Петрівну. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дуже дякую. Шановні колеги! Законопроект

надзвичайно простий і маленький. Ми з вами провели реформу, яку Україна не робила протягом 20 років — роздержавлення друкованих засобів масової інформації. У той момент, коли ми цю реформу здійснювали, не хотіли брати до уваги винятків. Тому що були прохання про дуже багато винятків. Хотіли і медики залишити свої спеціалізовані видання, й інші різні установи.

Але сьогодні в нас склалася ситуація, що ми змушені роздержавити також і засоби масової інформації Міністерства оборони України. Ми отримуємо сотні листів від українських солдатів. І звичайно, такі засоби масової інформації, особливо один...

Ви знаєте, ми провели певну ревізію стосовно того, що сьогодні відбувається у ЗМІ в Міністерстві оборони України. Звісно, там дуже багато абсурду, тому що є чотири видання, у яких працюють 200 журналістів. Цих видань майже ніхто не бачить. Наприклад, у нас є видання «Флот України». Флоту немає, а видання є. Тобто відбуваються такі абсурдні речі.

У цьому проекті закону ми пропонуємо залишити один, але надзвичайно потужний засіб масової інформації, який був би щотижневий і доносив до українських солдат патріотичну позицію. Яка є інновація в цьому законопроекті? Передбачено, що цей один потужний засіб масової інформації має формувати редакційну колегію, до якої увійдуть як прес-офіцери, які працюють з пресою, так і журналісти, які працюють у зоні АТО, які виробляли б, справді, ту позицію, яка сьогодні необхідна для українських вояків.

Такий закон діятиме на час проведення антитерористичної операції. Далі Міністерство оборони змушене буде роздержавити і цю реформу відбути. Але є величезне прохання зараз підтримати цей проект, щоб українські солдати щотижня отримували свіжу пресу, яка була б спрямована для українського війська.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую вам.

Колеги, прошу провести запис на виступи в обговоренні: два — за, два — проти. Будь ласка.

Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги, здавалося б не дуже цікаве питання, але насправді дуже важливе у контексті національної безпеки і оборони України.

Вважаю, що інформаційно-пропагандистська робота не менш важлива, аніж силовий захист, озброєння, інші форми і методи боротьби. Давайте згадаємо, коли наша рідна Україна була окупована фашистами, то з літаків розкидали листівки, через які до людей на окупованих територіях доносили інформацію, вели підривну пропагандистську діяльність. Мені видається, що в умовах російської агресії сьогодні послаблювати пропагандистський державний фронт — це неправильно.

Я нещодавно був у Вінниці на обласному телебаченні, його представники запитують: «Як ви збираєтеся проводити державну політику: державного радіо немає, державного телебачення немає, реформоване так зване суспільне телебачення в третій десятці за рейтингом? Як ви збираєтеся доводити до відома громадян України — рішення Ради національної безпеки і оборони України, інформаційні матеріали про армію, про безпеку, про прийняті рішення, спрямовані на посилення безпеки, коли телебачення, газети і радіо комерціалізовані і скажуть: «Платіть гроші і будемо розказувати про досягнення армії чи оголошення про надзвичайний стан у розділі «Комерційна реклама»?

Тому я за роздержавлення, але в умовах військової агресії, в умовах... Ви кажете, що в Міноборони працюють 200 журналістів. У Росії тисячі журналістів і тисячі ботів працюють проти України і проти цивілізованого світу.

Тому я переконаний, що пропагандистська інформаційна складова у відбитті російської агресії надзвичайно важлива, і ми не повинні позбавляти держави цих можливостей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболєв, фракція «Об'єднання «Самопоміч», передає слово Тарасу Пастуху. Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні колеги, очевидно, що фракція «Об'єднання «Самопоміч»

підтримуватиме даний законопроект, тому що інформаційна складова є достатньо важливою складовою в цій війні, яку ми сьогодні ведемо з Російською Федерацією, країною-агресором. Але в нас єдине застереження. Я пам'ятаю, коли сам, будучи солдатом, читав у Дебальцевому газети, які випускало наше Міноборони про те, як начальник Генерального штабу сильно любить нашу армію. Якщо й надалі будуть такі газети, які вихвалятимуть діяльність голів військово-цивільних адміністрацій, славити міністра оборони чи начальника Генерального штабу, чи Головнокомандувача, то нам, на жаль, така преса не потрібна.

Попри те, що ми даємо можливість заснувати засоби масової інформації, потрібно говорити про контент, який буде доноситися через них. Думаю, що надзвичайно важливо і вже давно настав час, щоб ми, нарешті, тут почули позицію нашого міністерства, яке відповідає за ці питання. Що воно зробило за час окупації для того, щоб інформаційний простір був насичений, власне, українським контентом, а не фактично ботуванням тих, хто зараз наймає їх собі на роботу?

Тому фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримує цей законопроект, але наполягає на тому, що в рамках навіть того самого цивільного контролю, про який говоримо, ми повинні бачити наперед ту редакційну політику, яка буде вестися через засобами масової інформації, і не витрачати на це даремно коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександра Кужель, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). По-перше, спочатку ми були категорично проти цього законопроекту в тій частині, де йшлося про можливість випуску державних газет Донецькою і Луганською адміністраціями. Ми бачили деякі ці газети — випуски сьогоднішніх адміністрацій. Там прославлення коаліції, уряду і таке інше. Немає газет, які доносили б інформацію: як прожити, до кого звернутися і де знайти захист.

Тепер цю норму прибрали. Я хочу підтримати колегу з фракції «Об'єднання «Самопоміч» в застереженні, що буде в даних газетах. Щоб не депутатам вони телефонували вночі й писали есемески: так і так, немає того й того. Давайте зобов'яжемо профільний комітет проконтролювати, щоб була колонка, вояки зможуть відправляти есемесками інформацію про тих офіцерів, які не стоять на їх захисті, про тих людей, які пиячать, про те, що немає необхідної зброї. Щоб вони відчували, що є газета, яка відстоює їхні права і допоможе їм у найскрутніші часи на війні.

Ми підтримуємо цей законопроект, але я вважаю, що ви як Голова Верховної Ради повинні дати доручення профільному комітету дуже серйозно займатися політикою випуску цих газет.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пані Олександро. Я вам нагадаю, що комітет пропонує прийняти законопроект тільки за основу. Між першим і другим читаннями ми зможемо ваші слушні пропозиції внести і доопрацювати.

Мамчур Юлій Валерійович. Будь ласка.

I переходитимемо до голосування. Я прошу всіх народних депутатів заходити до залу.

Будь ласка, пане Юлію.

МАМЧУР Ю.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Цілком підтримую цей законопроект. Але хотів застеретти наших колег, які виступають з трибуни з висловами, що в нас немає флоту чи Збройних Сил. Є в нас флот, авіація, Сухопутні війська, спецслужби, усе розвивається і добре фінансується. І надалі, колеги, будь ласка, слідкуйте за своїми словами, тому що це ображає величезну кількість військових, які зараз ризикують своїм життям на передовій. Є такі профільні газети, як «Крила України», «Флот України», які доносять не лише проблематику, а й наші здобутки. Тому прошу підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цілковито підтримую пана Юлія. У нас ϵ армія, ϵ флот, ϵ авіація, які готові і кожного дня дають відсіч агресору на передовій. Це правда. Давайте їх підтримаємо, чим допоможемо зробити один потужний серйозний орган нашої пропаганди.

Колеги, переходимо до голосування. Наголошую, прийняття законопроекту лише в першому читанні. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення друкованих засобів масової інформації Міністерством оборони України та військово-цивільними адміністраціями на час проведення антитерористичної операції» (№5008) за основу. Колеги, прошу проголосувати.

 $\ll 3a \gg -226$.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів. Бажаю плідної роботи до другого читання з урахуванням тих пропозицій, які прозвучали.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується з того самого блоку проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо удосконалення процедури застосування санкцій Національною радою» (№4815).

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторію Петрівну. Будь ласка, пані Вікторіє.

СЮМАР В.П. Коротка репліка. Ніколи не казала, що в нас немає Збройних Сил. І дуже добре пам'ятаю, як вони створювалися у 2014 році, не менше, ніж тут більшість присутніх.

З приводу законопроекту, який ми зараз, колеги, розглядаємо у другому читанні. Ідеться про можливість Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення накладати м'якші санкції на телерадіомовників, ніж передбачені в чинному законодавстві. Тому що сьогодні Нацрада має можливість винести попередження. Два попередження означає фактично позбавлення ліцензії, тобто непродовження ліцензії для телерадіокомпанії.

У даному законопроекті, який ми розглядаємо у другому читанні, йдеться про можливість Нацради накладати штрафи. Більше того, якщо після штрафу компанія не повторює цього порушення, то цей штраф впродовж року ліквідовується, і, власне кажучи, попередження не застосовується до цієї телерадіокомпанії.

У принципі ми провели багато розмов із представниками телерадіокомпаній, вони були присутні на засіданні комітету. Комітет провів більше п'яти робочих нарад з доопрацювання цього законопроекту, було подано понад 60 поправок. Ми готові звітувати по кожній поправці. Думаю, що ми вийшли на той консенсусний варіант, який міг би об'єднати сьогодні і мовників, і дати національному незалежному регулятору можливість все-таки впливати на інформаційний простір з тим, аби в ньому було менше таких явищ, як сепаратизм та інші речі, які часом є в нашому ефірі.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна колего.

Переходимо до поправок.

Поправка 1 народного депутата Кужель. Пані Олександро, наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 7 народного депутата Продан. Пані Оксано Продан, наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 9 народного депутата Берези. Наполягаєте? Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон народного депутата Борислава Берези. Він не наполягає. Вибачте.

Поправка 10 народного депутата Левченка. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. По-перше, хотів би зазначити, що законопроект дуже правильний, безперечно, його підтримуємо. Дві мої поправки спрямовані на те, щоб викреслити з нього, на мою думку, прогалини, які можуть дати підстави, власне кажучи, недобросовісним власникам медіа повністю уникати вимог цього проекту закону. Поправка 10. Пропозицією змін до частини третьої статті 35 Закону пропонується розширити перелік підстав для переоформлення ліцензії на мовлення зміною відомостей про засновника (співвласників) та/або власника (співвласників) заявника.

Із запропонованого словосполучення є недостатньо зрозумілим, що саме мається на увазі під словосполученням «зміна відомостей», що створює передумови для різного його розуміння суб'єктами інформаційного простору. Тому моя поправка саме полягає в тому, щоб додати зміни відомостей, визначених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців». Щоб не було тут жодних різночитань, щоб не було можливості уникнути виконання норм даного законопроєкту. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Зміст поправки зрозумілий.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 10 народного депутата Левченка. Прошу проголосувати.

((3a)) - 127.

Дякую. Цю поправку підтримали 127 народних депутатів. Вона не проходить.

Наступна поправка 15 народного депутата Ківалова. Не наполягає.

Поправка 16 народного депутата Левченка. Наполягаєте? Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон пана Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Я, звісно, шкодую, що суто виключно через політичні мотиви нелюбові до окремих депутатів такі речі, очевидно, не підтримує спочатку комітет, а потім більшість у Верховній Раді. Тому що це абсолютно технічні поправки, які спрямовані саме на покращення законопроекту, щоб не було в ньому прогалин.

Тут так само: пропозиція щодо доповнення частини четвертої новим реченням, яким пропонується встановити, що до заяви про переоформлення ліцензії у зв'язку зі зміною засновника (співзасновників) та/або власника (співвласників), та/або пов'язаних осіб ліцензіат подає відомості про структуру власності з урахуванням внесених змін, недоцільна.

Так, питання, пов'язані зі зміною у структурі власності суб'єктів інформаційної діяльності, унормовуються в частині четвертій статті 12, частині дев'ятій статті 40, частині другій статті 59 Закону та полягають у щорічному інформуванні відповідними суб'єктами національного регулятора.

У той же час законопроект не містить норм, якими зазначені пропозиції узгоджувалися б із згаданими положеннями чинної редакції Закону. Тобто, по суті, пропонується вставити в закон відповідну колізію, яка знову-таки буде створювати певні проблеми для виконання цих позитивних змін в цьому законі.

Тому прошу підтримати мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Є бажання прокоментувати? Голова комітету Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Так, я хочу прокоментувати.

Пане Юрію, ми з вами насправді абсолютні однодумці, і «Свобода» завжди підтримує ті законопроекти, які спрямовані на захист інформаційного простору. Справа в тому, що цю поправку відхилили, бо була прийнята аналогічна, яка враховувала термінологію, що була в попередній версії першого читання про кінцевих бенефеціарів. Ви подивіться, там було кілька аналогічних поправок. Вони закладають ті самі речі, просто там термінологія унормована, а сама логіка зберігається.

Я зараз можу поставити на голосування для підтвердження, але тоді ми матимемо різні трактовки: бенефіціар чи кінцевий власник — от і все. А логіку підтримано.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна колего, за роз'яснення.

Отже, ставиться на голосування поправка 16 народного депутата Левченка, яка ϵ технічною. Ми чули роз'яснення профільного комітету. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 127.

Дякуємо.

Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Наступна поправка 17 народного депутата Княжицького. Чи наполягає народний депутат Княжицький? Не наполягає. Наступна поправка 18 народного депутата Мороко. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МОРОКО Ю.М., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые депутаты! К сожалению, данный законопроект — это еще очередное звено в создаваемой системе административного давления на средства массовой информации. Вы это должны понимать.

Например, в данном законопроекте предусмотрена санкция Нацсовета в виде аннулирования лицензии за невыполнение распоряжения Нацсовета. Все вы люди опытные и прекрасно понимаете, что создать повод для аннулирования лицензий в виде распоряжения органа, который этого хочет, очень легко. Такая система административного давления крайне отрицательно скажется на инвестиционной привлекательности Украины, в частности развития средств массовой информации. Мы хотим, чтобы в эту отрасль пришли независимые инвесторы. Но как они могут прийти, если за простое невыполнение спорного распоряжения Национального совета этот инвестор может лишиться лицензии и потерять десятки миллионов вложенных инвестиций. Мои поправки предлагают убрать эти одиозные нормы из законопроекта.

Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон голови комітету Вікторії Сюмар.

СЮМАР В.П. Я наголошую, що в даній поправці йдеться не про засоби масової інформації, а про провайдерів, які надають технічні речі. Ви знаєте, яка в нас проблема з провайдерами? У нас є заборонені російські телеканали, але провайдери їх туди включають, це особливо помітно на півдні і на сході країни. І якщо Нацрада це промоніторить, звернеться до суду і доведе, то їх позбавлять ліцензії. Я буду дуже вдячна Нацраді за те, тому що це в даному випадку захист інформаційного простору (Оплески). Більше того, хочу зазначити: подання до суду, а не позбавлення без судового рішення, є абсолютно європейською практикою. Прошу відхилити дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 18 народного депутата Мороко.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 65$.

Дякуємо.

Наступна поправка 20 народного депутата Княжицького (*Шум у залі*). Зараз я гляну.

Поправка 19 Олени Кондратюк врахована. Ви на голосування для підтвердження її ставите? Народний депутат Ляшко наполягає на поправці 19. Слово надається народному депутату Ляшку. Це поправка Кондратюк. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Ми зараз обговорюємо законопроект, який фактично посилює санкції, дає можливості Національній раді з питань телебачення і радіомовлення застосовувати більш жорсткіші санкції до телеканалів. Але в мене питання: чи недостатньо сьогодні в Нацради повноважень для того, щоб, наприклад, притягнути до відповідальності телеканал «Інтер», де працюють сепаратисти з Москви. Нацрада цього не бачить, СБУ — не бачить, влада — не бачить. Вони транслюють сепаратистсько-кремлівську політику на телеканалі «Інтер», а Нацрада мовчить. Чому ви мовчите? У вас недостатньо повноважень? Ні, у вас більш ніж достатньо повноважень, але є таємні домовленості влади із хазяїнами телеканала «Інтер». Тому телеканал «Інтер» транслює кремлівську політику.

Потрібно не закон приймати про посилення повноважень Нацради, а треба змінити склад Національної ради і змусити їх виконувати вимоги закону і не покривати сепаратистів, зокрема з «Інтер».

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, наскільки ми зрозуміли, заява лідера фракції Радикальної партії не стосувалася поправки 19, тому ми її не ставимо на підтвердження. Це була просто репліка до всього проекту закону.

Поправка 19 пані Кондратюк врахована.

У мене така пропозиція. Давайте все-таки йти відповідно до Регламенту. Після голосування Нацрада, якщо буде таке наполягання, отримає слово.

Поправка 20 народного депутата Княжицького. Не наполягає.

Поправка 22 Княжицького. Не наполягає.

Поправка 24 народного депутата Ківалова. Він відсутній. Отже, не наполягає.

Поправка 25 Княжицького. Не наполягає.

Поправка 26 народного депутата Шпенова. Не наполягає.

Поправка 27 народного депутата Білозір. Не наполягає.

Поправка 29 народного депутата Гуляєва. Не наполягає.

Зараз, шановні колеги, більшість поправок, дійсно, було враховано комітетом.

Поправка 34 Княжицького. Не наполягає.

Поправка 35 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 42 Борислава Берези. Не наполягає.

Поправка 43 Ківалова. Відсутній, отже, не наполягає.

Поправка 47 народного депутата Оксани Продан. Не наполягає.

Поправка 50 Ківалова. Не наполягає.

Поправка 53 Білозір. Не наполягає.

Поправка 56 народного депутата Білозір. Не наполягає.

Поправка 58 Ківалова. Не наполягає.

Поправка 59 Олени Кондратюк. Не наполягає.

Поправка 60 народного депутата Кужель. Не наполягає.

Шановні колеги, ми завершили обговорення поправок. Зараз переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх народних депутатів повернутися до сесійної зали. Знаю, що спікер також хоче долучитися до голосування. Тому за 1 хвилину відбудеться голосування.

З вашого дозволу ми надаємо 1 хвилину для слова голові Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Можете прокоментувати позицію Нацради щодо цього проекту закону.

Шановні колеги, це дуже важливий законопроект. Ми чули консолідовану позицію сесійної зали. Я дуже прошу всіх повернутися (Шум у залі).

Пані Кужель, я закликала вас... Пані Кужель, ми оголошували поправку 60 (Шум у залі). Після виступу голови Нацради ми повернемося до вас. Будь ласка.

Зараз голова Нацради пан Артеменко має 1 хвилину. Потім за наполяганням пані Кужель ми повернемося до її поправки.

Я ще раз звертаюся до всіх колег: не виходьте із залу, поверніться для голосування надзвичайно важливого законопроекту, який

підтримується всіма фракціями, окрім однієї, якщо ми правильно чули обговорення.

Голова Нацради Артеменко, 1 хвилина. Будь ласка.

АРТЕМЕНКО Ю.А., голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Доброго дня, шановні депутати! Один із лідерів фракцій тут всує звертався до Нацради. Я не відповідатиму на запитання. Мене мама навчала, що перш ніж дивитися на скалку в чужому оці, треба бачити поліно у своєму. Той, хто кричить: «Лови злодія!», більше всього і є злодієм. Але я не називаю прізвища, думайте, хто хоче.

Я вам хочу сказати інше. Такий закон конче потрібен. Я хотів би сидіти тут, у залі, а зараз вимушений працювати в Національній раді. Якщо ми не запровадимо штрафів, то станеться дві погані речі. Ми не зупинимо цього ніколи. Ідеться не про те, щоб штрафи накладати, не про той чи інший склад Нацради. Будь ласка, ваше право міняти Нацраду і таке інше, дайте інструмент для того, щоб зупиняти інформаційну агресію, а потім вже питайте з того чи іншого. Це перше.

І друге. Існуючі попередження — це попередження, вони не ϵ інструментом (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, позиція головуючого щодо цього законопроекту була такою. Шановний пане Андрію, дати слово для того, щоб депутати могли повернутися до сесійної зали.

Зараз народний депутат Кужель наполягає, щоб повернутися до поправки 60, потім – коментар голови комітету.

Шановні колеги, давайте ми проголосуємо, а потім я надам слово. Добре?

ЛЯШКО О.В. (Із залу). З мотивів голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Ми потім надамо слово з мотивів, пане Олеже. Будь ласка, Увімкніть мікрофон пані Кужель, потім — надамо підсумовуюче слово голові комітету.

КУЖЕЛЬ О.В. Дякую, пані Ірино.

Ми вже з пані Сюмар переговорили, вона підтримує. Просто не побачили, що там технічна поправка щодо Нацради. У ній пропонується слова «із заявою» замінити словами «з позовом» та слова «про скасування державної реєстрації» замінити словами «анулювання ліцензії». Це буде правильно і в руслі законопроекту. Пані Сюмар сказала, що вони підтримують цю поправку. Думаю, що можна її голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, ви висловили свою позицію. Пані Кужель, ви наполягаєте, щоб ми ставили на голосування цю поправку? Слово для коментаря надається голові комітету. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Колеги, ми можемо зараз поставити її на голосування, тому що це технічна помилка, це була остання поправка. Я не знаю, чому секретаріат не догледів. Абсолютно права пані Олександра: там суто технічна термінологія. Правда, у нас електронні ЗМІ — не реєстрація, а ліцензія. Ми можемо або проголосувати, або для стенограми в даному випадку записати, що у частині другій статті 24 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» слова «із заявою» замінити словами «з позовом» та слова «про скасування державної реєстрації» замінити словами «анулювання ліцензії».

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ставиться остання поправка 60 на голосування для підтвердження. Для стенограми з тим, що озвучила пані Сюмар.

СЮМАР В.П. Не треба голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Ми не голосуватимемо, це рішення комітету.

Тепер послухайте уважно, шановні колеги, що зараз відбувається. Перше. Лідер фракції Радикальної партії наполягає на репліці. 30 секунд, будь ласка, щоб ми перейшли до голосування.

Друге. Дуже просимо, щоб не згадували один одного під час виступів (Шум у залі). У залі говорять, що не згадували. Усе, супер! (Шум у залі).

Шановні колеги, ми маємо зараз проголосувати важливий проект закону. Ми почули (*Шум у залі*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, через 1 хвилину відбудеться голосування. Я прошу всіх зайти до залу.

Олегу Валерійовичу, можете доповідати з місця? Ми завершили обговорення. Прошу закликати всіх депутатів до залу і підготуватися до голосування.

Олег Ляшко, 1 хвилина. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги депутати! Шановні українці! Я як лідер фракції Радикальної партії звернувся до голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з одним питанням: чому Нацрада не вживає заходів проти сепаратистської політики телеканала «Інтер», які проводять фактично антиукраїнську підривну діяльність проти нашої рідної держави? Голова Національної ради пан Артеменко, замість того щоб відповісти на моє запитання по суті обговорюваного законопроекту, починає мене в чомусь звинувачувати.

Відсутність відповіді свідчить, що Нацрада сьогодні фактично кришує телеканал «Інтер», і саме через бездіяльність Національної ради з питань телебачення і радіомовлення «Інтер» має можливість безкарно проводити свою антиукраїнську політику.

Тому зважаючи на це, я наполягаю на відставці голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення і переобрання всього складу Національної ради, які сьогодні кришують сепаратистів і виконують замовлення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до сесійного залу, максимально сконцентруватися.

Вікторія Сюмар, 1 хвилина. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги, зараз в комітеті ми працюємо над одним дуже принциповим, об'ємним і базовим законопроектом

щодо аудіовізуальних послуг, яким збираємося певною мірою змінити принцип формування Національної ради з питань телебачення і радіомовлення для того, аби там були максимально фахові люди, які обиралися б на відповідних конкурсах. Це ті речі, щодо яких нам необхідні сьогодні пропозиції.

Думаю, що цей законопроект дасть можливість дуже детально простежити ефективність роботи Нацради. Тому що за кожне порушення і на кожну скаргу громадянина Нацрада тепер матиме можливість відреагувати накладанням штрафу, а ми завдяки цьому законопроекту зможемо промоніторити ефективність, діяльність Національної ради.

Тому прошу підтримати його, а далі працювати над тим, щоб у нас Національна рада складалася, справді, з авторитетів у інформаційній сфері.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Вікторіє. Дякую, шановні колеги.

Зараз переходимо до голосування, і хочу, щоб ми зняли емоції і об'єдналися навколо цього законопроекту. Це реальний механізм впливу на наш телепростір в інформаційній війні, яку веде Путін проти України. Інформаційна безпека не менш важлива, ніж мілітарна безпека. Колеги, давайте всі об'єднаємося і гуртом підтримаємо велику фазову роботу, яку провів комітет.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо удосконалення процедури застосування санкцій Національною радою» (№4815) за пропозицією комітету прийняти в другому читанні та в цілому. Підтримаємо інформаційну безпеку України. Колеги, будь ласка, голосуємо злагоджено і відповідально.

(3a) - 221.

Не вистача ϵ чотири голоси.

Колеги, я бачу, що не всі підійшли. Хоча не розумію, чому ви не голосуєте, хлопці? Колеги, треба підтримати. Прошу зайти до залу. Я бачу, підходять. Прошу мобілізуватися і підійти до залу. Колеги, ще потрібно чотири голоси. Це питання інформаційної безпеки нашої країни, щоб російські агенти інформаційного впливу не могли себе

безкарно почувати в Україні. Це наші голоси, відповідальність кожного, колеги! Прошу відповідально підійти до голосування, зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування законопроєкту №4815. Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Прошу відповідально голосувати. Голосуємо, колеги.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 228$.

Повернулися.

Колеги, прошу всіх зайняти свої робочі місця. Знову ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо удосконалення процедури застосування санкцій Національною радою» (№4815) у другому читанні та в цілому. Підтримаймо голосуванням інформаційну безпеку України.

(3a) - 236.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет, вітаю авторів. Дякую за відповідальне рішення.

Колеги, відповідно до Регламенту в нас перерва. Тому ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині прошу всіх дисципліновано зібратися на вечірнє засідання Верховної Ради України.

Поки присутній Артеменко, нагадую, що набирає чинності закон про квоти на українському радіо, прийнятий Верховною Радою України. Хочу попередити: будь-який саботаж відслідковуватиметься Верховною Радою і каратиметься. Я прошу Юрія Артеменка мене почути! Я звертаюся до вас. 8 листопада набирає чинності закон про квоти на українському радіо. Якщо на пісні українською мовою будуть спроби саботажу, а такі спроби робляться, парламент швидко внесе зміни щодо покарання і кримінальної відповідальності. Я сподіваюся, до того не дійде. Думаю, ви підтримаєте позицію парламенту, і ми гуртом, пліч-о-пліч захистимо українську пісню на українському радіо (Оплески).

Дякую.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

БЕРЕЗЕНКО С.І. (одномандатний виборчий округ N205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»): «Прошу вважати мій голос «за» щодо проекту постанови N25323».

ВІТКО А.Л. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка): «На пленарному засіданні Верховної Ради України 1 листопада 2016 року під час голосування за основу та в цілому проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323), поданого народними депутатами України Парубієм А.В. та іншими, не спрацювала персональна картка для голосування народного депутата України Вітко А.Л.

Тому прошу Вас врахувати мій голос як «за» щодо проекту постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323)».

КРИВОХАТЬКО В.В. (одномандатний виборчий округ №82, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»): «1 листопада 2016 року в процесі пленарного засідання Верховної Ради України розглядався проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323) за основу та в цілому.

Системою «Рада» помилково не враховано мого голосу.

Враховуючи зазначене вище, прошу вважати мій голос щодо проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради

України «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5323) як «за».

ПОБЕР І.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу вважати мій голос «за» щодо проекту постанови N olimins 5323».

ШИПКО А.Ф. (одномандатний виборчий округ №35, Дніпропетровська область, самовисуванець): «Прошу вважати мій голос «за» щодо проекту постанови №5323».